

Revista Musical Catalana

Butlletí de l'ORFEÓ CATALÀ

El Cançoner Popular de Catalunya

RÀCIES a Deu va a ésser un fet la magna obra del *Cançoner General Popular de Catalunya*. El tresor més preuat de l'ànima del nostre poble, el que es expressió més íntima del seu sentir, la cançó popular catalana, serà aplegada en tota la seva florida, ordenada i estudiada, gràcies a l'alta idealitat dels benemèrits patricis executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils, que Deu tinga en glòria.

Vegi's la carta que don Rafel Patxot i Jubert ha dirigit a l'ORFEÓ CATALÀ oferint-li la direcció de la magna obra, i seguidament la contestació del Mestre Millet acceptant en nom de l'ORFEÓ, amb paraules de profund agraïment la bella comanda.

«A l'ORFEÓ CATALÀ.

Barcelona 28 d'Octubre 1921.

Benvolgut Mestre Lluís Millet: Com executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils — que Déu l'hagi — i dintre del complex cultural de la «Fundació» que porta el seu nom, venim a proposar-vos l'obra del *Cançoner Popular de Catalunya*.

Voldríem fer un corpus musical de totes les cançons populars nostres; les que ja son publicades; les moltes que hi han recollides, emperò romanen inèdites; les que encara ignorem, per mor de que vaguen esquerpes per les nostres contrades, on caldrà soptar-les.

Amb aqueixa dalera, sol·licitem l'ajuda de l'ORFEÓ CATALÀ, pregant-li que vulla acceptar la direcció de la bella tasca i demani, ell mateix, la col·laboració dels músics de Catalunya. En acordantça amb aixó i completant-ho, invitarem també al preat «Centre Excursionista» a fi de que'ns hi afegeixi tot el saber folk-lòric dels seus aciensats. I així presentarem la cançó en el tany mateix on s'és aponcellada.

Aquest *Cançonet*, tal com el somniem, no deuria pas cenyir-se a l'aplegament de la cançó i les seves variants, per a retrobar-ne la deù primitiva, mitjançant un despullament previ; sinó que hauríem d'arribar a una síntesi que revelés el veritable valer de l'ànima musical catalana: confessant les seves creences, evocant llegendes, esplaïant els seus sentiments, ritmant els nostres treballs manuals, cadenciant l'intimitat de la vida ^{catalana} catalana.

Pretenim, no solament el motiu de la cançó, més també l'estudi crític de la cançó mateixa. I dintre d'això, voldríem cercar de quina manera les nostres vicissituds històriques transllueixen en la cançó popular; car el poble no sempre canta en el mateix to; i notant els seus callaments, i les represes seves, descobríem tot un estat d'emoció col·lectiva, en la qual s'hi modulen esclats solemniais i punyentes complantes, trencat per redreçaments on ronca el congriament de la tempesta.

Encara més; s'hauria d'assajar una anàlisi comparativa esbrinant el perquè, al bell mig del colrament dels nostres soleis, hi brollen cançons catalanes que recorden melodies de les boires noruegues, o la pietosa placidesa de la Bretanya verdejanta o, diferentment, en altres cançons, perdura la seriosa reminiscència litúrgica que tant mos escau.

Quin goig fa de pensar l'abundor del proveïment temàtic que així s'oferirà als nostres compositors; quin consol de poder esvaïr aquell esgarriament dels inexperts jovençans, qui pretenen anar molt lluny a cercar una universalitat que tenim a casa nostra, florint en les valls, alenat per les muntanyes, onejanta per les platges i àdhuc somniejant en els nostres mateixos escons: «in eo vivimus, movemur et sumus».

Davant d'aqueixa corprenedora visió artística, bo i bategant fortament el cor, ja sé que potser també febleixi la voluntat, conscientment poruga de les grans dificultats, pensant que'ns manquen elements, que no arribem a tant. Mes jo crec que devem rebutjar semblants temences, al fons de les quals, ben escorcollat, qui sab si hi trobaríem un relleix de vanitat! Car nosaltres no volem pas fer ço que no podem, ni tractar allò que no sapiquem, sinó que farem senzillament tot ço que podrem i tant bé com ho sabrem.

Així posarem el primer graó d'una escala per on ascendiran els qui'ns vinguin a darrera, els quals, com que també seran gent de cor, faran acatament a la nostra obra, àdhuc malgrat les seves imperfeccions, perquè, sense aquell graó, ells no podrien pas ben amidar els falliments nostres.

I per damunt del rossec d'una guerra execrable, que ha esbandit arreu vents i onades d'animalitat, arborarem tots aplegats el bell sentiment de la cançó de la terra, per a esbargir el baf de passions amb la sentor de les nostres flors boscanes, servarem el caliu de l'espiritualitat catalana i, en els tèrbols moments actuals seguirem complint el nostre deure: proclamar sempre la serenor i excelsitud de l'intel·ligència.

M'és grat tenir avinentesa de repetir-me'l vostre admirador

R. PATXOT I JUBERT.

Sr. D. Rafel Patxot i Jubert.

Barcelona 9 Novembre 1921.

Molt honorable Sr.: La vostra proposta que, com executor testamentari de Na Concepció Rabell i Cibils — que al Cel sia — feu a l'ORFEÓ CATALÀ de que dirigeixi la bella obra del corpus musical de totes les cançons populars de la nostra terra, és acceptada, estimat senyor, amb un gran goig i un profund agraïment. Tota la obra de l'ORFEÓ CATALÀ no té altra fons ni altra finalitat que l'exaltament de la música catalana, ajudant així a la conservació i desenrotlló del més pur sentiment de raça, del tremp fort i subtil que li dóna ésser i caràcter.

En la cançó popular hi ha la llevor de tota música, la força virginal promotora de tota eclosió màxima. Per ço la cançó tradicional del nostre poble és el nostre amor, l'estímul que mou i enllumena els nostres dalits. La vostra comanda ve a ésser un reconeixement de aquestes nostres amors, i ve a satisfer el desig vehement que temps ha teníem de poder realitzar, ajudats de tots els catalans que puguin i vulguin, la magna obra del complet aplegament, ordenació i estudi del cant viu de l'ànima catalana.

Quanta honor per a nosaltres, noble senyor, si arribem a portar a bon terme aquesta obra, complint els vostres desitjos tant enlairats com ben expressats en vostra carta, de presentar la flor i la branca, tota la florida i la enramada, posant-hi el cor i el seny, aclarint i ordenant totes les valors, descobrint totes les perspectives pròximes i llunyanes i les influències varies de la germania universal, totes aquestes coses que vos haveu somniat i nosaltres somniem mig aturats i esverats, però que'l cor ens diu que no serà pas somni esfulladís que'l cor no enganya quan és fort en la fe i esponjós en l'amor.

Jo espero, digne senyor, que Déu ens ajudarà veient la vostra reialesa de generositat i la nostra fidelitat en l'afany que creà i ha fet créixer la obra de l'ORFEÓ CATALÀ.

Vostre agraït i fervent servidor

LLUÍS MILLET,
Director de l'ORFEÓ CATALÀ.

ORFEÓ CATALÀ

BARCELONA

L'Orfeó Català té l'honor de convocar-vos a la sessió que tindrà lloc en son estatge el vinent divendres 6 de gener, diada de Reia, a dos quarts de dotze del matí, per a tractar de l'obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA que pels exesutors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils i dintre el complexe cultural de la "FUNDACIÓ" que porta aquest nom, li ha estat confiada.

En emprendre-s l'Orfeó Català aquesta magna i patriòtica obra, considera d'absoluta necessitat aplogar a son entorn la cooperació de totes aquelles entitats i persones que coneixen, coneixen i estimen la Cançó tradicional del nostre poble. Es per aixó que us preguem vulguen concórrer a a'questa sessió iniciadora de les tasques que, amb l'ajuda de Déu, entre tots hem de dur a terme.

Déu guardi la vostra vida per molts anys.

Barcelona, 30 de desembre de 1921.

El President.

El Secretari.

Lista de corporacions i personalitats convocades a la
sessió inaugural de les tasques del "Cançoner Popular de
Catalunya" dia 6 de Gener de 1922

"Centre Excursionista de Catalunya"
"Institut d'Estudis Catalans"
"Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya"
"Escola Municipal de Música" (Director)
"Nouveau Encyclopédie Populaire". Secció Folklòrica.
"Club Muntanyenc" Secció Folklòrica.
"Esbart Folklore de Catalunya" (Director)
"Esbart Català de Dansaires" (Director)
"Esbart Dansaire del Casal Nacionalista de la Barceloneta (President)
"Esbart de Dansaires Martinenc" - Casal Martinenc
"Esbart de Dansaires "La Talç" - (Director)
"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (Presidenta)
Rouend Serra i Pagès
Valeri Serra i Boldú
Sebastià Farnés
Jaume Masó i Torrents
Nicolau d'Olier
Antoni Nicolau
Enric Morera
Felip Pedrell
Vicents Maria de Gibert
Domènec Mas i Torracant
Joan Longueras
Higiní Anglés, Pres.
F. Gregori Ma Lluç, D. S. B.
Francesc Baldelló, Pres.
Esteve Casespous, Pres.
Mireia Capmany
Josep Barberà
Antoni Pont, Pres. (Mallorca)
Eduard Le. Chauvry (València)

Juli Selpont (Perpinyà)
Carles Guando (Perpinyà)
Josep Mre Gassó
Eusebi Bosch i Humet
Adelaida Ferré
Maria Baldo
Joaquim Teuans
Vicents F. Casajús, Pres.
Joan Puntí i Collé, Pres.

Sessió inaugural
de l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

Ordre de la Sessió

- 1 — Lectura de la lletra d'En Rafel Patxot fent la comanda.
- 2 — Lectura de la lletra del M^{re}. Millet acceptant-la en nom de l'Orfeó.
- 3 — La Presidència dona les gràcies a la «Fundació Concepció Rabell i Gibils, Vda. de Romaguera» en la persona de l'executor testamentari, En Rafel Patxot i Jubert per la generosa iniciativa de l'Obra del «Cançoner» a les seves despeses.
- 4 — Exposició per la Presidència de l'objecte de la sessió que es celebra, basant-se en els termes de la convocatòria que diu així:
"En emprendre's l'«Orfeó Català» la magna i patriòtica obra del «Cançoner Popular de Catalunya», considerada d'absoluta necessitat aplegar a son entorn la cooperació de totes aquelles entitats i persones que co-neixen, coveuen i estimen la canço tradicional del nostre poble.
- 5 — Exposició del plan inicial de treball, que consistirà de moment en inventariar totes les cançons publicades, totes les inèdites recollides per l'«Orfeó» i totes les que no dubtem aportaran les entitats i persones convocades i reunides en la present sessió.

Divulgació immediata per tot Catalunya, per mitjà de la premsa i directament, d'una crida-proclama en-dreçada als Mestres de Capella i Organistes, Directors, Professors i Cantors d'Orfeons, Directors i Professors de cobles i orquestes i en fi a totes les persones que puguin contribuir a l'Obra del «Cançoner», demanant l'aportació de les cançons i músiques populars que tinguin aplegades i vagin aplegant. Per a estimular aquesta aportació generosa, es farà constar que en lloc distingit del «Cançoner» figurarà un quadre d'honor amb el nom de totes aquelles entitats

i persones que hagin contribuït gràciament a sa formació.

Per a més intensificar l'aplegat de cançons, s'obriran concursos destinats a premiar recells de cançons mèdies o variants de les conegudes.

Formació d'una o més missions destinades a acudir a n'els llocs on sigui denunciada l'existència d'un bon subjecte cansonaire. Aquesta missió o missions realitzaran la tasca de recollir cançons ben cantades per mitjà del fonògraf, a fi de formar un Arxiu, encara que siga reduït, amb el qual puguin en tot moment estudiar-se totes les particularitats de la manera de cantar popular.

6.- En el plan inicial de treball que s'acaba d'exposar, no's prejutja res respecte de la classificació i ordenació definitiva d'aquells de les quals s'haurà de basar la publicació del Cancioner. L'Orfeó Català demana a les entitats i persones competentíssimes aquí reunides tinguin a bé formular per escrit i remetre a son degut temps les seves idees respecte d'aquest particular d'importància summa.

7.- L'Orfeó Català proposa el nomenament d'un Consell Consultiu per a l'obra del Cancioner, format per persones designades per les entitats següents: Centre Excursionista de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Arxiu d'Etnografia i Folklore, Orfeó Català, i Fundació Rabell i Gibils. Per a la presidència honorària d'aquest Consell Consultiu, l'Orfeó Català demana siga designada per aclamació la persona del Mestre Felip Pedrell.

8.- Ateneut les iniciatives exposades per la "Fundació Rabell i Gibils", l'Orfeó Català promourà en la més gran extensió possible, la eclosió d'estudis monogràfics relacionats amb les nostres cançons. A aquest fi i ateneut capacitat i merits indiscutibles, l'Orfeó Català demana des d'ara a l'il·lustre folklorista En Josep Serra i Pagès vulga encarregar-se de l'estudi de

(3)

~~L'estudi~~ de les nostres cançons relacionades amb
la història patria, i als savis gregorianistes D.
Gregori Mª Sureda i Mosen Fèlix Anglès
l'estudi musical de les nostres melodies relacionades
amb les gregorianes.

L'Excm^a Corporació Catalana demana a les persones
i entitats aquí reunides vulguin endreçar-li
proposicions en forma de plànol el més detallat
possible d'altres estudis monogràfics relacionats
amb la cançó popular. Els treballs resultants
de les proposicions que siguin acceptades i els
directament encarregats, seran retribuits en
la quantia que's determinarà i la seva publica-
ció serà decidida pel Consell Consultiu.

Acta de la Sessió inaugural de les tasques
del "Cançoner Popular de Catalunya"

El dia 6 de Gener de l'any 1922, a dos quarts de dotze del matí, tingué lloc en el Saló de Juntes del Palau de la Música Catalana de Barcelona la reunió de corporacions i personalitats prèviament convocades per l' "Orfeo Català" per tal per-los una sumària exposició del plan de tasques a realitzar i demanar ensems la llur cooperació en l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya", la direcció de la ^{qual} té aquell encomanada per els executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Gibils, dins el complex cultural de la "Fundació" que porta aquest nom.

Ocuparen la Presidència En Joaquim Cabot i Rovira, President de l' "Orfeo Català", En Rafel Patxot i Jubert, de la "Fundació"

^{Lluís} Rabell", els ^{Francesc} Meitres Millet i Pujol, de l'"Orfeo Català" i el Secretari del mateix, En Pasqual Boada.

Hi assistiren a la reunió les corporacions i persones següents: "Centre Excursionista de Catalunya" representat pel Sr. Duran i Sampere; "Institut d'Estudis Catalans" representat per En Jaume Marçó i Torrents; "Kraïeu d'Etnografia i Folklore" representat pel seu Director, Dr. Tomàs Carreras i Artau i el Secretari En Josep Ma. Batista i Roca; Escola Municipal de Música, representada pel seu Director, En Antoni Nicolau; "Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona", representat per la seva Presidenta, Na Francesca Bonnemaison, Vda. de Verdaguer; "Esbart Català de Sangeaires" representat pel Sr. Capdevila; "Esbart de Sangeaires Martinenc" representat per En Florenc Pla; Secció Folklòrica del "Club Montanyenc" representada per En Rosend Serra i Pagès; Secció

Folklorica de l' "Nouveau Encyclopédie Populaire" representada per En J. Amades i En Joan Tomàs; En Felip Vedrell, representat per En Ventura Garrós; En ~~Jaume Maso i Joverols~~, En ~~Ramon Serra i Pagès~~, En Valeri Serra i Boldú, En Vicens Mª de Gibert, En Joan Longueiras, En Joaquim Pecanins, Na Maria Baldo, Na Adelaida Ferré, En Josep Barberà, Mn. Higiní Anglés, Mn. Vicens F. Carapià, Mn. Francesc Baldallo, Mn. Esteve Casapone i Mn. Joan Puntí i Collall.

J'adhieren a la reunió, manifestant-ho prèviament per escrit o personalment "Esbart Santaire del Casal Nacionalista de la Barceloneta", Rev. P. Gregori Mª Lluís, Xurri Campmany, ^{N^e} Eduard Sol. Chavarri de València, En Carles Guando de Perpinyà, ^{N^e} ~~Albi Bosch i Humet~~ i Mn. Antoni Pont, de Mallorca.

Havien estat també convocats: "Esbart Folklore de Catalunya" "Esbart de Santaires-La Talg". En Sebastià Farnés, En Nicolau d'Ober, En Enric Morera, En D. Mas i Terracant, ~~Mn. Antoni Josep Pont~~, En Juli Delport i En Josep Mª Gansó.

4

Oberta la sessió per la Presidència saludant els reunits,
el Sr. Secretari procedí a la lectura de les lletres creuades
entre En Rafael Patriot i Jubert encomençant, en nom de
la "Fundació Rabell", a l'"Orfeo Català" la direcció del "Can-
çoner Popular de Catalunya", i el Mestre Lluís Millet ac-
ceptant, en representació del saidit "Orfeo" la comanda feta.
Es designen les cèdres d'adhesió de N. Aureli Campmany i del Sr. Gregori M^{re}. Sunol.
Seguidament la Presidència agrai amb velles i fervides paraules
el gest magnífic dels executors testamentaris de Na Con-
cepció Rabell i Gibils que amb la llur generosa iniciativa feien
possible la realització d'una obra tan gloriosa com anhelada
com és el "Cançoner Popular de Catalunya" i per la qual mi-
nificència tenia l'honor i la satisfacció de mostrar l'agraï-
ment profundíssim, no solament de l'"Orfeo Català" que en l'
amor i glorificació de la nostra música té la raó fonamental
de la seva existència, sinó també el de tots els presents que

coneixen, conueuen i estimen la canço' popular catalana; agraïment que, en ésser publicada i coneguda l'Obra del "Cançoner Popular," podem assegurar que serà el de tota la Catalunya present i futura.

Manifesta també' la Presidència que l'"Orfeo' Català", malgrat el seu amor i bona voluntat, creia sincerament que una tan gran obra com la encomanada no podia ésser duta a terme complidament sense ~~tenir~~^{comptar amb} la cooperació i col·laboració de les corporacions i personalitats en aquesta reunió presents o representades; i que per això, segons la lletra de convidat ben clarament afirma, havién estat convocades perquè amb les llurs observacions i oferciments ajudessen a esbronar el camí a fer i a facilitar el compliment de la tasca de la manera més perfecta possible.

Per això indicà als reunits que el Mestre Pujol llegiria el plan inicial de treball, segons el punt cinquè de l'Ordre de la sessió.

Se legít que fou i repetida la lectura per a millor coneixement, demanà la paraula En Rosend Serra i Pagès.

Observà que calia revisar les melodies publicades i les recollides emperò inèdites per tal que un músic prou coneixedor i amador de la canço popular pogués esmenar les molt possibles errades de transcripció. Indicà que calia afegir a la tonada i al text, transcrit amb una fidelitat absoluta, totes les variants melòdiques i literàries; i demés de les referències ^{de filiació o parentiu} que breument fos convenient de assignar, era imprescindible donar en el "Cançoner" l'ambient de la canço amb tots els elements que en ella pugui descobrir un aiençat folclorista. S'estengué en consideracions sobre la necessitat de donar una raonada classificació a les cançons del "Cançoner", indicant la gradació dels elements rudimentaris, com son els sons de pastors, crits, etc. a la canço elemental, com les cantarelles infantils, etc. fins arribar a la canço definida i perfecta. Mostrà preferència en la classificació pels

7

motius ocasionals de la canço, com son les cançons de treball, de
bregol, de cançons dels tres temps de pausat, regular i apressat, etc.
i es declarà decididament partidari d'una classificació per comar-
ques, basant-se en el fet incontestable que la comarca ha ofert,
fins al connepolitione d'ara i malgrat ell, una típica indivi-
dualització en trajes, costums, parlars, etc i que essent la canço una
^{cosa} tan viva i popular, per força el comarcalisme havia de marcar en
una mateixa melodia uns matisos especials de conformitat amb
l'ambient natural i social de la comarca on ella es cantada. A-
prior en la diversitat de les muntanyes del Pirineu, la mateixa canço
ha de devenir dolcificada en les plaideses marines de la costa,
i aixís en altres paratges. Advertí també que, en la recerca, difícil-
tàvia la fidelitat del cantaire popular el fet de posar-li davant un
gramòfon, i advocà perquè en una obra de caràcter científic, com
ha d'ésser el "Cançoner", sia fidelment copiada la obra de les
cançons, malgrat les possibils gualleries que no estarien bé en un
recull particular per a una finalitat educativa.

8

La Presidència agrai' les manifestacions del Sr. Serra pre-
gant-li ensem que tingué's la bondat d'exposar-les per escrit
a utilitat dels qui haviem de treballar en l'Obra del "Canto-
ner," prec que ensem fou fet a tots els assistents en el mateix
sentit.

Es procedí a la lectura del punt setè de l'Ordre de la
sessió.

Mn. Xigini Anglès manifestà, referent a la recerca, que era
necessari preservar per endavant de totes les melodies fins ara publicades, acudint
impressions, etc. ~~través de la recerca, acudint~~ i experimentalment, per
fer d'aplegament de materials a la recerca viva per mitjà dels cantoners popu-
lars, ~~missa dels cançons populars totes les melodies fins ara pub-
licades i recollides que són probablement mal transcrites.~~ Per
fer bé això i per completar la recerca entenia que eren impres-
cindibles missions ad hoc trametes a tots els punts d'importàn-
cia de Catalunya, les quals missions han d'ésser compostes de
tres persones: un músic entès en cançons populars per copiar la
melodia, un poeta per al text i un folklorista per a l'ambient
de la cançó. Demés calia advertir que aquestes missions no

fosseu prèviament anunciades per tal ^{de} favorir així la ingenuïtat dels cançonnaires i ésser la missió de més fruit. Insiste en la necessitat de suscitar la cançó, cantant-ne primer el mistic perquè es despertí en el cançonaire tot el caball de melodies que tenia ja oblidades, citant-se casos pràctics en què aquest procediment li havia donat excel·lents resultats en localitats diverses on els Directors d'Orfeo o altres tècnics asseguraven que no hi havia ni una melodia popular a recollir.

En Rosend Serra mostrà la seva disconformitat amb Mr. Anglès en quant a la presència del poeta en les missions de recerca, essent de parer que per a copiar fidelment la lletra ja n'hi havia prou amb el folklorista que ja sap d'escriure.

En Ventura Gamol li replicà afirmant la importància del poeta en la recerca de cançons, car, coneixent aquest el ritme de la poesia, en els casos repetits d'un cançonaire oblidatís, ell podia ajudar-li la memòria suggerint-li les paraules probables per completar el vers que el cançonaire no recorda ben

sincerament. Aportà casos de pràctica recent per raonar la seva afirmació. En Valeri Serra i Boldú discordà, juntament amb En Serra i Pagès, del criteri d'En Garrol, fonamentant-se en què aquell suggeriment forçava la espontaneïtat del cançoner.

En Ventura Garrol insistí en el seu parer, insinuant també raons estètiques i altres relatives al contacte entre la lletra i el ritme i reforçant la seva opinió en el sentit de què fos el de les missions de recerca, no un poeta modernista, ^{ni romàntic} sinó un home serià i aconseguit, gelós de les formes estrictes per anotar amb més coneixement i fidelitat les mateixes paraules del folle.

Laquers foren elegides les Normes generals per a la recollida de cançons. D'acord amb la lectura del punt setè de l'Ordre de la sessió, fou acceptada la designació del Mre. Pedrell per a President honorari del Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner".

Referent a l'assignació feta en l'Ordre de la Sessió sobre les entitats que formarien el Consell Consultiu, En Rosend Serra demanà que hi fos inclòs el "Club Montanyenc" on se donaven

cursos de folklore, advertint-li el Mestre Puig, que s'havia intentat donar lloc en el Consell Consultiu només a les entitats capitals interessades en el "Cançoner"; i que en aquest cas l'acceptació de la proposta del Sr. Serra i Pagès podria fer creure a altres entitats, similars de la per ell indicada, que en el nomenament del Consell s'havien fet injustes pretericions. El representant del "Centre Excursionista de Catalunya" manifestà que, havent-hi en la entitat per ell representada la "Lliga dels Centres Excursionistes de Catalunya" en la qual estava també inscrit el "Club Montanyenc", aquest, al seu entendre, es podia creure representat per això en el Consell Consultiu. Les raons dels susdits senyors convenceren el Sr. Serra i Pagès qui retirà la proposta feta.

Després de la lectura del punt vuitè i fetes algunes aclaracions sobre la seva significació i abast, el representant del "Centre Excursionista de Catalunya" demanà que li fosen pre-

cisades les atribucions i deures del Consell Consultiu, responent-li el Mestre Pujol ^{que} en fóra una el determinar la publicació dels estudis monogràfics encomanats, i l'assessorar en aquelles qüestions en què fos demanat el seu parer pels qui tenien encomanada l'Obra del "Cançoner Popular".

Darrerament el Dr. Carreras i Artau, en nom de l'"Ateneu d'Etnografia i Folklore" demanà que fos precisada la significació de la paraula "Orfeo Català" que en aquesta sessió es presentava com a executor del "Cançoner"; un constant-li per experiència que obres de l'importància de la que s'anava a emprendre havien de realitzar-se dins un règim monàrquic, és a dir, per poques i determinades persones, era absolutament necessari que les tals fossen precisades i conegudes per tal que quan el Consell Consultiu hagués d'actuar sapigués certament a qui, en què i perquè assessorar. Manifestà també la conveniència que s'emprégués seriosament una

obra que ensems que patriòtica ha d'ésser feta amb
veritable criteri científic retraiant la figura formidable
d'En Menéndez Didal qui ja llargs anys que està treballant
en recerques i estudis sobre el romanç; el qual savi ja es re-
quer que criticaria despiadadament la nostra obra si ella,
per no haver estat feta per homes degudament preparats
i duta a terme sense un gran criteri crític, no oferia la
garantia científica que cal en una publicació de tal natu-
ralesa; per la qual cosa encomanada que fos empresa amb
bases fermes i sense cap mena de presses.

Se li feu de resposta que era citat l'"Orfeo Català"
com a executor del "Cançoner" ^{per} què a ell havia estat fe-
ta la comanda de la seva direcció i que foren els Mes-
tres del mateix Orfeo els qui personalment treballarien
directament en l'obra amb un gran amor i sense cap
mena de presses confiant que en allò en què ells sols

no es veïssen prou capaços demanarien la sàvia deliberació del Consell Consultiu.

La Presidència refermà aquesta aclaració preguntant novament als reunits, als quals agraià la llur assistència i particulars iniciatives, que fessen a l'"Orfeo Català" la merè de trametre per escrit llur parer i orientació en la gran i patriòtica obra del "Cançoner Popular de Catalunya".

I amb les dites paraules quedà closa la sessió a la una de la tarda.

24- Dc. Nº 7

Comunicació al Mre. Felip Pedrell - "Consell Consultiu" - Presidència Honorària

L'"Orfeo' Català" té l'honor d'annunciar-vos que en la sessió inaugural de l'"Obra del Cançoner Popular de Catalunya" celebrada el matí de la diada dels Reis d'enguany, amb assistència de representacions d'entitats barcelonines i de nombroses personalitats competents, fou acordada la formació d'un Consell Consultiu per a l'Obra esmentada, integrat per delegats del "Centre Excursionista de Catalunya", de l'"Institut d'Estudis Catalans", de l'"Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya", de la "Fundació Rabell i Gibils" i del propi "Orfeo' Català".

Es amb el més gran goig que l'"Orfeo' Català" es complau en innovar-vos que, retent tribut a vostres altíssims mèrits i per aclamació unànim foreu designat per a la Presidència honorària de l'esmentat Consell Consultiu.

Deu vos guardi molts anys per al bé de l'art i de la pàtria.

Barcelona, 9 de Gener de 1922

El President accidental

Lluís Millet
El Secretari
Fasqual Borrada

"La Veu de Catalunya" 19 de gener 1922

«Pàgina Musical» Nº 51

L'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya»

Sessió Inaugural

Amb data de 28 d'octubre de 1921, els executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils, que Déu tingui al cel, i dintre el complex cultural de la «Fundació» que porta el seu nom, encomanaven a l'Orfeó Català la direcció del «Cançoner Popular de Catalunya» amb l'intent d'ofertir a la nostra terra l'aplec, tan perfect com fos possible, de totes les nostres cançons populars; les que ja són publicades; les moltes que hi ha recollides, emperò romanen inèdites; les que ignorem encara, per mor de què vaguen esquerpes per les nostres contrades on caldrà sobtar-les.

Entusiàsticament acceptada per l'Orfeó tan magnànima i patriòtica proposta, fou ben aviat començat el treball d'orientació en una obra d'unes proporcions tan colossals en la qual caldrà posar tot el saber i amor dels homes entesos i enamorats d'aquesta tan abundosa manifestació de l'art nostre.

Per això l'Orfeó Català convidà a una prèvia reunió totes aquelles entitats i persones que coneixen, contenen i estimen la cançó tradicional del nostre poble; la qual reunió fou celebrada a dos quarts de dotze del matí de la diada dels Reis, 6 de gener d'enguany, al Saló de Juntes del Palau de la Música Catalana.

Ocuparen la presidència de la dita sessió En Joaquim Cabot i Rovira, president de l'Orfeó Català; En Rafael Patxot i Jubert, de la Fundació Rabell; els mestres del susdit Orfeó En Lluís Millet i En Francesc Pujol, i el secretari En Pasqual Boada.

En lloc de preferència prengueren seient Na Francesca Bonnemaison, vídua de Verdagner i Callís, com a presidenta de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona; Na Maria Baldó i Na Adelaida Ferré.

Assistiren també a la sessió les corporacions i personalitats següents:

Centre Excursionista de Catalunya, representat pel senyor Duran i Samper; Institut d'Estudis Catalans, representat per En Jaume Massó i Torrents; Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya, representat pel director-fundador doctor T. Carreras i Artau, i el secretari, En Josep M. Batista i Roca; Escola Municipal de Música, representada pel seu director N'Antoni Nicolau; Esbart Català de Dansaires representat pel senyor Capdevila; Esbart de Dansaires Martinenc, representat per En Llorenç Pla; Secció Folklòrica del Club Muntanyenc, representada pel seu president En Rosend Serra i Pagès; Secció Folklòrica de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, representada per En J. Amades i En Joan Tomàs; En Felip Pedrell, representat per En Ventura Gassol; Mn. Higiní Anglès, En Valeri Serra i Boldú, Mn. Esteve Casespó, En Vicenç M. de Gibert, Mn. Francesc Baldelló, En Josep Barberà, Mn. Vicenç F. Casajús, En Joan Llongueras, En Joaquim Pecamins i Mn. Joan Puntí i Collé.

S'adheriren a la sessió, manifestant-ho per escrit o personalment, Esbart Dansaire del Casal Nacionalista de la Barceloneta; Rnd. P. Gregori M. Suñol, N'Aureli Campmany, N'Eusebi Bosch i Humet, N'Eduard L. Chavarrí, de València; En Carles Grandó, de Perpinyà.

Oberta la sessió, foren llegides les lletres creuades entre En Rafael Patxot i Jubert fent la comanda del «Cançoner Popular de Catalunya», i el mestre Lluís Millet acceptant-la en nom de l'Orfeó Català.

Llegides algunes adhesions, la presidència agrai el gest magnànim dels executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils, que amb llur generosa iniciativa feien possible la realització d'una obra tan gloriosa com anhelada, remerciant un tan alt exemple de cultura i patriotisme en nom de l'Orfeó Català, en el de totes les corporacions i personalitats

reunides i en el de tota la pàtria catalana.

Per tal que els presents a la reunió tinguessin coneixement de l'orientació que pensava donar l'Orfeó Català a l'obra encomanada i ensems la dita institució pogués aprofitar el savi parer i doctes iniciatives dels reunits, fou Regit el pla inicial de recerca i aplegament dels materials que han d'integrar el «Cançonero Popular de Catalunya».

Això féu que alguns dels presents, mostrant un molt lloable interès per una obra de tanta transcendència i de un alt esperit patriòtic, fessin diverses manifestacions, ben remarcables, sobre diferents punts, les quals manifestacions foren recollides i agraiades per la Presidència, que pregà directament als qui havien pres la paraula, i en general a tots els reunits, que fessin a l'Orfeó Català la mercè de formular per escrit llurs idees i orientacions en la seguretat que serien ben estimades i estudiades, tal com es mereixia la il·lustració i patriotisme de llurs autors.

Amb el fi que els executors de l'obra del «Cançonero» poguessin assessorar-se degudament en els casos que ho creguessin necessari, queda nomenat un Consell Consultiu per a l'obra del «Cançonero», format per les persones que tinguessin a bé designar les entitats següents: Centre Excursionista de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya, Orfeó Català i Fundació Rabell.

Per a la Presidència Honorària del dit Consell Consultiu fou aclamat per unanimitat el gran amador de la cançó popular, qui amb els seus treballs d'aplegador i el seu lloabilíssim esforç ha fet que ella arribés a la començança dels músics de tot el món: l'eminent i venerable mestre En Felip Pedrell.

Aquesta fou la primera pedra del monument esplèndid i colossal que serà el «Cançonero Popular de Catalunya», el qual, amb la munificència de benemèrits patriois i l'esforç de tots els bons catalans, ha d'ésser bastit davant el món civilitzat a glòria i honor de la nostra cultura, del nostre art i de la nostra història.

Dc. N° 9

Gasetilla publicada per la
premsa diària de Barcelona

21 Gener 1922

—Convocada por el Orfeón Catalán, el cual ha recibido de los ejecutores testamentarios de do-

ña Concepción Rabell y Cibils, viuda de Romaguera, y dentro del conjunto cultural de la «Fundación» que lleva este nombre, el encargo de dirigir la obra del «Cançoner Popular» de Catalunya» celebróse una previa reunión en el Palau de la Música Catalana. Asistieron las principales corporaciones interesadas en la obra que se inicia, así como buen número de prestigiosas personalidades que conocen y estiman la canción tradicional catalana.

Además de la lectura de diferentes documentos, referentes a la obra del «Cançoner», fué leído el plan inicial de trabajos, cambiándose impresiones entre los reunidos y haciéndose con tal motivo variadas e interesantes observaciones. Fué acordado un Consejo consultivo para la obra del «Cançoner», formado por las personas que tengan a bien designar las entidades siguientes:

Centro Excursionista de Cataluña, Instituto de Estudios Catalanes, Archivo de Etnografía y Folklore de Cataluña, Fundación Rabell y Cibils y Orfeón Catalán, aclamándose por unanimidad para la presidencia honoraria del mencionado Consejo consultivo la venerable figura del maestro Felipe Pedrell.

De conformitat amb les manifestacions fetes en l'assamblea d'entitats i personalitats convocada i presidida per la corporació de la vostra digna presidència, plau-nos ratificar el propòsit de l'ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE DE CATALUNYA de col.laborar amb la major eficàcia a la obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, promoguda i dotada per la Fundació Rabell i Cibils, acceptant la nostra entitat la honrosa propòsta de formar part del Consell Consultiu de dita empresa científica.

A aquest efecte, designa com a delegat al sotascribit Director,ponent-lo substituir el Secretari també dessota signat.

Déu vos guardi molts anys.

Barcelona 23 de gener de 1922.

El Director,

T. Carreras i Artau
3

El Secretari,

J. Bahistany Roca

Senyor President de l' Orfeó Catalá.

L'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

A tots els amadors de la cançó popular catalana:

ELS benemèrits patricis, executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils, que Déu tinga en sa glòria, i dintre el complex cultural de la «Fundació» que porta el seu nom, encomanaren a l'«Orfeó Català» — amb data de 28 d'octubre de 1921 — l'obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, l'abast del qual encertadament precisaven en la lletra-proposta, dient: «Voldríem fer un corpus musical de totes les nostres cançons populars: les que ja són publicades; les moltes que hi han recollides, emperò romanen inèdites; les que encara ignorem, per mor de què vaguen esquerpes per les nostres contrades, on caldrà sobtar-les. Amb aqueixa dalera, sol·licitem l'ajuda de l'«Orfeó Català» pregant-li que vulla acceptar la direcció de la bella tasca i demani, ell mateix, la col·laboració dels músics de Catalunya.»

Acceptada convenientment l'honrosa comanda i volent emprendre tot seguit les tasques necessàries a la seva execució, fou convocada per l'«Orfeó Català» una prèvia reunió de corporacions i personalitats barcelonines interessades en la publicació del nostre CANÇONER; la qual reunió fou celebrada en el «Palau de la Música Catalana» en la diada dels Reis d'enguany, palesant-se en ella la satisfacció de tots els reunits per l'obra magna que s'emprenia i llur interès vehement per al millor èxit de la mateixa.

D'acord amb l'intent manifestat pels que li proposaren la direcció del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, l'«Orfeó Català» desitja que aquest sia obra de tots els amadors de les nostres cançons. De les nostres cançons que són espill i floració de tots els caires de l'ànima catalana; caliu immortal de les nostres afeccions íntimes i col·lectives; arca sagrada de nostres creences i costums; esplet espontani de la nostra vida i gaia ponderació de les valors racials del nostre poble. Tota la pàtria catalana, en les seves múltiples fases i vicissituds, vibra en el ritme irisat de matisos de la nostra rica i copiosa cançonística popular. Doncs

per això mateix cal que l'aplegament i presentalla d'aquesta florida innúmera, eixida del nostre poble i per al nostre poble, sia feta amb la provada amor i l'esforç aciençat de tots els catalans qui es captenen de la capdal importància del nostre tresor popular.

Per això, amb l'esperança d'una bona acollida, és demanada la cooperació de totes les entitats musicals, centres d'excursions i folklore i societats de cultura general de les terres de parla catalana; com també, i d'una manera particular, és esperada la col·laboració dels Directors i Professors d'Orfeons i demés societats chorals, Mestres de Capella, Organistes, Cantors, Directors i Professors de cobles i orquestres, i en general, de totes aquelles persones que, vivint en contacte amb l'ànima popular i sentint amor envers la valuosa complexitat de la nostra cançó, vulguin acréixer amb la llur cooperació molt valuosa la importància artística de la gran obra que es prepara.

El material que ha de constituir pròpiament el fons del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA i per al més complert acoblament del qual és demanada la col·laboració de tothom, comprèn:

Cançons pròpiament dites. Cants i cantarelles d'infants. Jocs infantils amb tonada.
Ballets, danses i comparses. Tocades i crides típiques.
I tota mena de música popular.

S'encomana igualment amb molt d'interès que, en el cas de trobar-se un cantaire popular amb extraordinàries qualitats d'ingenuïtat i destresa, en sia donat compte a l'«Obra del Cançoner» per tal que aquesta pugui ésser completada amb els inventaris fonogràfics que donaran idea justa i permanent de les particularitats del cant del nostre poble.

Cal advertir que, demés de les lletres i melodies publicades i de les ja recollides emperò inèdites, resten encara arreu-arreu de la nostra terra una gran quantitat d'inexplorades valors cançonístiques, així com multitud de variants de les ja conegudes. Noble i patriòtica tasca la dels qui, dalerosos de mostrar i enaltir les pàtries glòries, vulguin collir aquestes flors esparces del nostre esperit per aplegar-les a la toia esplèndida que ha d'ésser el nostre anhelat CANÇONER, en les planes del qual i en lloc d'honor seran escrits els noms de les corporacions i personalitats que aportin, desinteressadament i espontània, la llur col·laboració a aquesta gran obra de pàtria i art.

Tot el material destinat al CANÇONER ha d'ésser tramès a la següent adreça:

*"ORFEÓ CATALÀ" O. C. P., Carrer Alt de Sant Pere, n.º 13,
BARCELONA,*

on han d'ésser semblantment dirigides les notícies, consultes, i, en general, tota mena de comunicacions que facin referència al CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA.

Normes generals per a la recollida de cançons

Amb l'intent únic de il·lustrar les persones de bona voluntat que, desitjant recollir cançons destinades al "CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA", no estiguin versades en treballs d'aquesta mena, posem aquí, amb caràcter popular i general, les breus normes següents:

Sempre que sia possible, cal copiar la cançó **sencerament**, això és, que en recollir-ne la tonada en sia ensems copiada tota la lletra i viceversa. Per la mateixa raó és interessantíssim de recollir totes les variants que se'n trobin, tant de la melodia com del text, per mínimes que sien i per poca importància que aparentment ofereixin. En la còpia del text de les variants no caldrà escriure sinó els versos diferents, indicant la correspondència dels mateixos amb els de la cançó-patró per mitjà de números. En quant a les melodies, aconsellem de copiar-les senceres. En el cas de trobar-se només la tonada o la lletra d'una cançó, caldrà també recollir-la i trametre-la.

Com és natural, en recollir una cançó, ha d'ésser copiada **fidelment**, tant en la lletra com en la melodia, presentant-la tal com el poble la diu i canta, amb les seves possibles imperfeccions i tot; de tal manera que mai, per cap raó ni conveniència, res no sia en ella ni canviat ni corregit, afegit ni completat per aquell qui l'ha recollida; el qual, però, podrà anotar separatament els advertiments o aclaracions que judiqui de necessitat.

Es molt convenient en recollir una cançó o en trametre-la a l'«Obra del Cançoner», anotar-ne les **circumstàncies**, com és ara: els moviments (depressa, a poc a poc, etc.) i els matisos en què es canta; la localitat on ha estat recollida; edat, sexe i procedència del cantaire; motius ocasionals de la cançó; en els jocs infantils, la manera com se juguen; en els ballets, danses i comparses i en les toques i crides típiques, les diades o èpoques en què es fan, la seva significació tradicional, la forma com són presentades i s'executen i els instruments que s'hi utilitzen; és a dir totes aquelles circumstàncies que poden ajudar a mostrar-nos en la seva puresa i viva realitat la nostra música popular.

Per anotar les cançons i tota mena de música popular cal recordar que no n'hi ha prou amb la fidelitat en la lletra i en la tonada, sinó que per tenir el document folklòric complet, ha d'ésser acompanyada de totes les circumstàncies ara tot just esmentades, les quals són la norma dels actes de la vida del poble, la batuta que guia les activitats subjectes a ritme i les causes que influeixen i condicionen l'emoció estètica popular.

Això fa que trobem: cançons **rudimentàries** (cançonetes de i per a infants, de jocs, invectives, formulettes, etc. i les que els grans els canten per distreure'ls, adormir-los i ensenyar-los) que són la més senzilla

expressió musical, sovint només que un recitat accentuat amb cadença final; **cançons de ritme persistent** (de bres, de camí, de treball mogut i ritmat, de balls i comparses) en què l'element predominant és el ritme, que pot ésser pausat, mogudet i apressat; **cançons de melodia desenrotllada lliurement** (*de treball quiet o arítmic*, com fer puntes, collir olives, esgranar panotxes, etc. on tenen cabuda les romancesques, fins les referents als herois populars i a crims esgarrifosos, típiques dels rotllos de carrer; *de colla*, de caràcter polític, satíric o amorós; *de captaire*, morals; *de costums*, patriòtiques, religioses, de beure, de casori, serenades, etc.; *de diada*, que també són de costums, però regulades pel Calendari, com nades, carnavalesques, caramelles, passions; i *de gresca*, com paròdies i escarniments, pornogràfiques i escatològiques) en les quals el ritme no és, en general, de quadratura persistent.

En la recerca que es faci en terres fronterisses o en boca de cançonnaires procedents de les mateixes, cal tenir en compte que, encara que la lletra no sia en tot o en part catalana, han de recollir-se absolutament totes les cançons; tant perquè les melodies poden ésser adaptacions d'altres esteses per tot Catalunya, com també per esbrinar les transformacions que, en sentit musical o literari, la influència forana pot ocasionar.

Barcelona 31 gener 1922

Sr. President de l'Orfeó Catalá
CIUTAT

Honorable senyor:

Aquesta Junta Directiva en sa reunió del dia d'avui s'assabenta de vostra atenta comunicació datada el 9 del corrent, demanant us sigui donat el nom del Delegat pel Centre Excursionista de Catalunya que ha de formar part del Concell Consultiu per a l'obra del Cançoner Popular de Catalunya.

Tenim, doncs, el gust de manifestar-vos que ha estat nomenat per a aital objecte, el Vocal de nostra Directiva, Sr. Agustí Duran i Sanpere.

Queden aparellats sempre al vostre servei i honor

El President

El Secretari

Guillermo Colomina

[Signature]

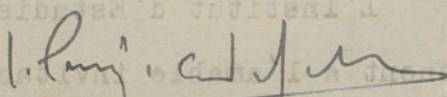
L'Institut d'Estudis Catalans, corresponent a l'amable invitació que li féu aquesta Entitat de la seva digna presidència en 9 de gener d'enguany, de nomenar un delegat seu per a col.laborar en nom de l'Institut a l'obra del Cançoner Popular de Catalunya, i desitjant contribuir amb la seva cooperació més entusiasta a la susdita obra d'un interès científic tan viu com l'emoció patriòtica que desperta, ha resolt delegar al Senyor J. Massó i Torrents, Vice-President de la Secció Històrico-Arqueològica, i en suplència d'ell Mossen Higiní Anglès, Cap del Departament de Música de la Biblioteca de Catalunya, als quals per la seva competència en l'aspecte litario-filològic i en el musical de la cançó catalana, creiem que podran col.laborar amb eficàcia en les tasques de la Comissió a que fa referència el vostre ofici.

De N.º 13

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
TALLER DE LA DIBUJACIÓ I GRAFIA

vos guard molts anys.

Barcelona 1 de març de 1922.

~~President.~~

Ramon S. i al.
Secretari General.

Honorable Senyor President de l'ORREÓ CATALÀ .

Rebut a 9 de Març de 1922

Convocatòria a la primera reunió del
Consell Consultiu
Barcelona, 6 de Abril de 1922

Sr. En

Donvolgut senyor:

Havent estat ja designades totes les persones que han de formar part del Consell Consultiu per a l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i essent de la més gran conveniència procedir com més aviat millor a reunir l'esmentat Consell, us preguem tingueu a bé dir-nos si us seria possible començar a la primera ~~reunió~~ sessió que havem pensat tenir lloc el dilluns de Pasqua, dia 17 del corrent Abril, a les onze del matí en l'estatge de l'"Orfeó Català".

En cas de no rebre aviat avis en contra, entendrem que es acceptada la present convocatòria, la qual traslladarem a un altre dia si algun dels convocats no pogues assistir a la reunió.

Vostre servidor i amic
Lluís Millet

ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE
DE CATALUNYA

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dc. N° 15

Sr. D. Lluís Millet.

Molt distingit i benvolgut senyor.

Rebo la seva atta. lletra del 6, convidant-me a assistir a la primera sessió del Consell Consultiu per a l' "Obra del Cançoner Popular de Catalunya"; i seguint la seva indicació, m'afanyo a posar-li en coneixement que el dilluns de Pasqua no estaré a Barcelona. Avui marxo a Girona, i no tornaré fins el dimarts de Pasqua.

Resto a la seva disposició, molt. afecm. amic i servidor

I. Carreras i Artau

Barcelona 8 Abril 1922.

Comunicació d'afornament i segona convocatòria
de la primera reunió del Consell Consultiu.

Dc. 16.

Barcelona 11 d'Abril de 1922

Sr.

Benvolgut senyor:

Havent hagut d'afornar-se, pel motiu previst en la corresponent convocatòria, la primera reunió del Consell Consultiu per a l'Obra del "C. P. de C.", tinc l'honor de comunicar-vos, com a membre que sou de l'esmentat Consell, que s'és fixada per a la celebració de la reunió susdita, la data del dimecres de Pasqua, dia 19 del corrent Abril, a un quart de set de la tarda, en el mateix estatge del "Orfeo Català".

Per l'Obra del "C. P. de C."

Joan Puig i Collell, Pres.
Secretari

ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE
DE CATALUNYA

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dc. N° 17

ADDICIONS QUE S' PROPOSEN

1^a. El Jurat estarà compost per les persones que designarà l' "Obra del Cançoner Popular de Catalunya".

ADVERTIMENTS ESPECIALS

1er. Per tal de no rompre la unitat espiritual i la integritat de la cançó popular, es recomana la col.laboració íntima entre dos recollidors, encarregats de recollir SIMULTÀNIAMENT l'un la lletra i l'altre la tonada.

2^a. En aquest cas el premi o l'accèssit serà repartit per parts iguals entre els dos esmentats col.laboradors quan ambdós figurin com autors del recull.

3^a. L' "Orfeó Catalá" facilitarà gratuïtament pentàgrames-formularis, per tal que els col.lectors no prescindixin de cap dels tres aspectes essencials de la cançó popular: la lletra, la tonada i l'ambient tradicional. El model dels esmentats pentàgrames-formularis ha estat aportat a l' "Obra del Cançoner Popular de Catalunya" per l' "Arxiu de Etnografia i Folklore de Catalunya".

4^a. En els reculls de ballets i danses serà condició indispensable descriure tècnicament els moviments, acompanyant els corresponents gràfics.

*(Presentat abans de la segona reunió del "Consell Consultiu"
pel Dr. J. Carreras i Artau)*

ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE
DE CATALUNYA

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
UNIVERSITAT DE BARCELONA

De. N° 17 bis

ADDICIONS QUE 'S PROPOSEN

1^a. El Jurat estarà compost per les persones que designarà l' "Obra del Cançoner Popular de Catalunya".

ADVERTIMENTS ESPECIALS

1^r. Per tal de no rompre la unitat espiritual i la integritat de la cançó popular, es recomana la col.laboració íntima entre dos recollidors, encarregats de recollir ~~SIMULTANIAMENT~~ l'un la lletra i l'altre la tonada.

2^a. En aquest cas el premi o l'accèssit serà ^{entregat col·lectivament} repartit ~~per parts iguals~~ ^{als} entre els dos esmentats col.laboradors quan ambdós figurin com autors del recull.

3^r. L' "Orfeó Català" facilitarà gratuïtament pentàgrames-formularis, per tal que els col·lectors no prescindixin de cap dels tres aspectes essencials de la cançó popular: la lletra, la tonada i l'ambient tradicional. El model dels esmentats pentàgrames-formularis ha estat aportat a l' "Obra del Cançoner Popular de Catalunya" per l' "Arxiu de Etnografia i Folklore de Catalunya".

4^t. En els reculls de ballets i danses, serà condició indispensable ^{en les aïm} ~~encara vivants,~~ ^{evolucions} descriure tècnicament els moviments, acompanyant els corresponents gràfics.

(L'escript amb llapis indica qe que s'ermenà per acord del "Consell Consultiu" en la seva segona reunió. Per això i per al 3er advertiment Vide: Llibre del Consell Consultiu)

"Cançoner Popular de Catalunya"

Concurs—Any 1922

L'«Orfeó Català», amb el fi d'intensificar l'aplega de materials per a l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, a tots els amadors de la cançó popular de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Rosselló) adreça la present convocatòria de concurs que es regirà pel següent

CARTELL

PREMIS

Premi de 1,000 pessetes al recull de cançons populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes, que per sa importància en qualitat i quantitat en sia mereixedor a judici del Jurat.

Dos premis de 500 pessetes cada un als reculls que segueixin en importància al guanyador del premi anterior.

Premi de 500 pessetes al recull de ballets, danses i comparses populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, que per sa importància en qualitat i quantitat en sia mereixedor a judici del Jurat.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada, inèdits i no premiats en cap altre concurs, o variants dels ja coneguts.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de toques i crides típiques i tota mena de música popular que no sien cançons, danses o ballets i sien inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

1,000 pessetes a distribuir en accèssits entre els reculls de tota mena que, no havent estat premiats, mereixin distinció a judici del Jurat.

BASES

1.ª D'acord amb les « Normes generals per a la recollida de cançons i tota mena de música popular » que acompanyen aquest Cartell, i a fi que els reculls que es presentin a concurs reuneixin les condicions necessàries, convé que totes les peces de cada recull vagin acompanyades de les dades que a continuació s'especifiquen, les quals hauran de consignar-se fidelment i verídica, omitint-se sols en els casos de dubte o desconeixement i fent-ho constar d'una manera explícita.

El bon acompliment d'aquesta condició serà estimat pel Jurat com a qualitat avaladora dels treballs.

El següent qüestionari a què es refereix la present base ha estat aportat a l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA per l'« Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya ».

- I. Localitat i comarca de la recol·lecció.
- II. Data en què s'ha fet.
- III. Cantaire, recitador o executant (noms, edat, condició social, llocs de naixement i de residència actual, etc.).
- IV. De qui i lloc on va aprendre la cançó o tonada.
- V. Altres dades (origen de la cançó o tonada; diades en què es canta o s'executa; gestes, feines o festivitats que commemora o acompanya; instruments que s'usen, etc.).

2.ª En els reculls de ballets i danses serà condició indispensable, en les avui encara vivents, descriure tècnicament els moviments i evolucions, acompanyant-ne els corresponents gràfics.

3.ª Els reculls hauran de portar un lema i ésser enviats a l'« Orfeó Català » (Carrer Alt de St. Pere, n.º 13) a nom de Joan Puntí, Prev., Secretari de l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA. Terme d'admissió: Per tot el dia 31 de desembre de 1922.

4.ª Per tal de conèixer els autors premiats quan es publiqui el Veredicte, aquests hauran d'enviar còpia del fragment que es demani del recull, acompanyada del llur nom i residència.

5.ª Els reculls premiats o distingits amb accèssit quedaran de propietat de l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, al qual seran incorporats en tot o en part i en la disposició i forma que convingui a l'esmentada Obra. Les peces de cada recull portaran dins el CANÇONER el nom de llur col·lector.

6.ª Els premis i accèssits podran recollir-se de mans del senyor Tresorer de l'« Orfeó Català » dintre el mes següent a la publicació del Veredicte. En el cas d'ésser dos els autors d'un recull distingit, el premi o accèssit els serà entregat col·lectivament.

7.ª Els reculls no premiats seran retornats a llurs autors dintre el mes següent a la publicació del Veredicte, mitjançant presentació del lema i la primera peça del recull.

El Jurat estarà format per representants de les entitats: « Centre Excursionista de Catalunya », « Institut d'Estudis Catalans », « Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya » i de l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA.

Barcelona, 1 de juny de 1922.

JOAQUIM CABOT, President de l'« Orfeó Català ». — PASQUAL BOADA, Secretari.

Normes generals per a la recollida de cançons i de tota mena de música popular

Per tal de no rompre la unitat espiritual i la integritat de la cançó popular, es recomana la col·laboració íntima entre dos recercadors encarregats de recollir **simultàniament** l'un la lletra i l'altre la tonada.

Sempre que sia possible, cal copiar la cançó **sencerament**, això és, que en recollir-ne la tonada en sia ensems copiada tota la lletra i viceversa. Per la mateixa raó és interessantíssim de recollir totes les variants que se'n trobin, tant de la melodia com del text, per mínimes que sien i per poca importància que aparentment ofereixin. En la còpia del text de les variants no caldrà escriure sinó els versos diferents, indicant la correspondència dels mateixos amb els de la cançó-patró per mitjà de números. En quant a les melodies de les variants, han de copiar-se senceres. En el cas de trobar-se només la tonada o la lletra d'una cançó, caldrà també recollir-la i trametre-la.

Com és natural, en recollir una cançó, ha d'ésser copiada **fidelment**, tant en la lletra com en la melodia, presentant-la tal com el poble la diu i canta, amb les seves possibles imperfeccions i tot; de tal manera que mai, per cap raó ni conveniència, res no sia en ella ni canviat ni corregit, ategit ni completat per aquell qui l'ha recollida; el qual, però, podrà anotar separatament els advertiments o aclaracions que judiqui de necessitat.

Es necessari, en recollir una cançó destinada al present Concurs, anotar-ne les **circumstàncies**, com és ara: els moviments (depressa, a poc a poc, etc.), i els matisos en què es canta; la localitat on ha estat recollida; edat, sexe i procedència del cantaire; motius ocasionals de la cançó; en els jocs infantils, la manera com se juguen; en els ballets, danses i comparses i en les toques i crides típiques, les diades o èpoques en què es fan, la seva significació tradicional, la forma com són presentades i s'executen i els instruments que s'hi utilitzen; és a dir totes aquelles circumstàncies que poden ajudar a mostrar-nos en la seva puresa i viva realitat la nostra música popular.

Per anotar les cançons i tota mena de música popular remarcuem novament que no n'hi ha prou amb la fidelitat en la lletra i en la tonada, sinó que per tenir el document folklòric complert, han d'ésser acompanyades de totes les circumstàncies ara tot just esmentades, les quals són la norma dels actes de la vida del poble, la batuta que guia les activitats subjectes a ritme i les causes que influeixen i condicionen l'emoció estètica popular.

Això fa que trobem: **cançons rudimentàries** (cançonetes de i per a infants, de jocs, invectives, formulettes, etc., i les que els grans els canten per distreure'ls, adormir-los i ensenyar-los) que són la més senzilla

expressió musical, sovint només que un recitat accentuat amb cadença final; **cançons de ritme persistent** (de bres, de camí, de treball mogut i ritmat, de balls i comparses) en què l'element predominant és el ritme, que pot ésser pausat, mogudet i apressat; **cançons de melodia desenrotllada lliurement** (*de treball quiet o arítmic*, com fer puntes, collir olives, esgranar panotxes, etc., on tenen cabuda les romancesques, fins les referents als herois populars i a crims esgarrifosos, típiques dels rotllos de carrer; *de colla*, de caràcter polític, satíric o amorós; *de captaire*, morals; *de costums*, patriòtiques, religioses, de beure, de casori, serenades, etc.; *de diada*, que també són de costums, però regulades pel Calendari, com nades, carnavalesques, caramelles, passions; i *de gresca*, com paròdies i escarniments, pornogràfiques i escatològiques) en les quals el ritme no és, en general, de quadratura persistent.

En la recollida de cançons i especialment en la recerca que es faci en terres fronterisses o en boca de cançonaires procedents de les mateixes, cal tenir en compte que, encara que la lletra no sia en tot o en part catalana, han de recollir-se absolutament totes les cançons; tant perquè les melodies poden ésser adaptacions d'altres esteses per tot Catalunya, com també per esbrinar les transformacions que, en sentit musical o literari, la influència forana pot ocasionar.

OBRA DEL
"CANÇONER POPULAR
DE CATALUNYA"
—
ORFEÓ CATALÀ

De. Nº 19

3 de Juliol de 1922

ADREÇA POSTAL:
ORFEÓ CATALÀ O. C. P.
ALT DE SANT PERE, 13
BARCELONA

Complimentant un acord dela darrera sessió del Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" celebrada el dia 26 del prop-passat mes de Juny, tinc l'honor de convocar-vos a una prèvia reunió deos caps de missions pròximes a empendre, la qual tindra lloc en el Palau de la Música Catalana el vinent dimecres, dia 5 del present, a les set de la tarda, per tal de determinar les condicions materials en que hauran de verificar-se les dites missions i canviar impressions per al millor èxit de la futura ~~baserça~~.

Per l'Obra del "C. P. de C.2"

J. Puig

*Juntament amb la publicació sencera o extractada de l'adjunt
Cartell de concurs, us preguem la inserció de la següent gasetilla.*

De. N° 20

MISSIONS DE RECERCA

L'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA encomanada a l'ORFEO CATALÀ, volent fer quantiosa i valuosa l'aplega dels materials necessaris, simultàniament amb la convocatòria de concurs de reculls de música popular que coneixen els nostres lectors, ha tramès a diferents contrades catalanes persones degudament preparades amb l'encàrrec de recollir el tresor amagat de les nostres belles cançons.

Amb motiu d'aquesta joiosa notificació, l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA espera confiadament de tots els catalans que sojornen en les terres on són tramesos aquests directes recercadors, que contribuïran amb el llur entusiàstic acolliment i amorosa col·laboració a facilitar-los la tasca que tant ha de contribuir al major enaltiment de la nostra imponderable música popular.

L

15

Juliol

1922

Sr. En Joan Llongueras i Joan Tomàs

Amb la present l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" us encomana de dur a terme durant el present estiu una missió de recerca de música popular catalana en les contrades i localitats que millor semblin al vostre clar criteri atesa la finalitat de la dita missió.

L'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" no dubta pas que particularment les persones il·lustrades dels llocs de la vostra ruta us facilitaran la tasca per tots els mitjans que el llur amor a la música de la terra i la llur influència els posa a la mà, contribuint així amb aquesta lloabilíssima cooperació a bastir aquest monument de la nostra música i poesia que ha d'ésser el "Cançoner Popular de Catalunya"

Per l'O. del "C. P. de C."

Lluís Millet

Joan Pont i Collet.

Segell

5 d'Agost de 1922

Dc. N° 22

Sr. En Jaume Massó i Torrents | Duran | Batista

Per tal de determinar quina sia la definitiva forma que calgui donar a les cèdules de l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya", us preguem que volgheu il·lustrar-nos amb el vostre parer exposant-lo en la reunió particular que, per a tal fi, serà celebrada en aquest "Palsu de Música Catalana" el vinent dimecres, dia 9 del mes que som, a set hores de la tarda.

Per l'Obra del "C. P. de C".

J. Guàrdia

A la família de l'eminent i plorat Mestre
En Felip Pedrell (q.a.c.s.)

L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya que en la reunió inaugural de les seves tasques, celebrada el dia 6 de Gener d'enguany amb assistència de nombroses i selectes personalitats amadores i conreadores de la nostra música popular, tingué la satisfacció de veure acollida unànimament i entusiàsticament la seva proposta designant el difunt Mestre Pedrell com a President honorari del Consell Consultiu que per a la realització del nostre Cançoner en aquella reunió es creava i que després fou altament honorada per part de l'enyorat Mestre amb l'acceptació d'aquella Presidència, sent avui intensíssimament la mort d'aquesta glòria nacional que aureolà la seva pàtria amb les resplendors del seu talent i la admirable exemplaritat del seu treball intensíssim.

No bastant a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, en el dol d'aquesta desaparició, l'assistència d'alguns dels seus membres al piadós acte de l'enterrament del Mestre, ha volgut testimoniar amb la present comunicació a la família del difunt el seu condol i el sentiment de dolorosa enyorança i col·lectiva orfanesa que experimenta en la malastruga hora present.

Per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

Paukí'

HONORABLE SENYOR:

Ara fa poc més d'un any que, en una memorable i joiosa avinentesa, l'"Orfeó Català" rebia la plaent comanda de empendre i dirigir l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" on fossen aplegades, amb l'amor i mirament deguts, les belles cançons populars de la nostra terra.

La falaguera nova fou rebuda per tots els bons patriotes d'arreu de Catalunya amb la suposada alegria; i vingueren d'una banda i altra espontanis oferiments de col·laboració molt estimada i d'aportament de materials ben valuosos. La primera cristal·litza desseguida en el nomenament d'un "Consell Consultiu" integrat per representants de les entitats capdals que a casa nostra es captenen de les diferents valors de la cançó popular catalana; els quals, amb la llur ciència i experiència, ajuden a dur a bon terme el monument viu de la nostra música que serà el "Cançoner Popular de Catalunya".

Mes, per al degut aplegament dels materials indispensables, l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i el seu "Consell Consultiu" judicaren unànimament, honorable senyor, que era d'absoluta conveniència el disposar del copiós recull de poesia popular catalana que, en la continuïtat pacientíssima de llargues anyades, aplegà el vostre inoblidable pare; opinant ensems que amb la seva curosa utilització fóra fet un justíssim i públic acatament a la dolça memòria de l'infadigable recercador de la poesia popular catalana i meritíssim dignificador de les nostres arreconades joies literàries, qui fou En Marian Aguiló i Fuster.

L'iniciador immortal del "Romancer popular de la terra catalana", en aquell pròleg ^{palpitant} ~~memorable~~ per on transpuà.

bellament la seva gran ànima d'enamorat de la nostra poesia, ofereix el volum de les "Cançons feudals cavalleresques" com un primer graó en la llarga volta d'una escala en què han d'encabir-se-n'hi molts. I afegeix, amb una visible recança que nosaltres preveiem com a pròximament esvaida: los materials replegats en mitja centúria per bastir los demés jauen oblidats en una prestatjada, i sols Déu sap qui els veurà aprofitats.

Honorable senyor: amb la provada valor de representació col·lectiva que, per la cooperació de tots els amadors i conreuadors de la cançó popular catalana, caracteritza avui l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya", en nom de la mateixa i del seu "Consell Consultiu", ens dirigim a vós perquè, puix l'amargat desig del vostre pare, i Mestre de tots, pot ésser plenament satisfet dins la dita Obra amb les millors garanties d'amor i veneració, volgheu atendre el nostre prec que us demana de unir al noble títol de guardador zelosíssim dels tresors literaris de vostre pare, la llegítima satisfacció i la glòria ben merescuda d'haver ofert al prestigi de la dita Obra els esmentats materials literàrio-populars per tal d'ésser utilitzats en la publicació del Corpus global de la cançó popular catalana i en la formació consegüent de l'arxiu de la mateixa, on seran curosament guardats i degudament distingits com els pertoca, tant per la llur quantitat i vàlua com per l'alta significació del llur origen.

Per al major enaltiment del gran patrici, el nom gloriós del qual vós heretàreu i tan dignament porteu, complim ara el plaent deure d'avençar-vos, amb el testimoni ensem de la nostra personal consideració, el profundíssim i inexpressable agraiment de l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i del seu "Consell Consultiu" que en aquesta avinentesa creuen tenir la segurança perfecta i el dret molt ^{convenient} honorable d'interpretar i representar en llurs sincers afectes els de tota la pàtria catalana.

Visqueu molts anys per bé i glòria de la nostra terra.

Per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

Rafel Patxot i Jubert

Lluís Millet

Barcelona, 14 de febrer de 1923

Barcelona 21 de febrer de 1923

A l' senyor Angel Aguiló i Miró

Honorable senyor:

Mestre Francesc Pujol ha assabentat als membres del Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" de la visita que li féreu acusant rebut de la comunicació nostra i manifestant-li ensems que us plavia de donar-hi satisfacció realitzant així l' intent, de molt honor per vós, que ja teníeu fet d'ençà que començaren les tasques del "Cançoner".

Escoltada amb profunda i vivíssima joia la relació de les vostres paraules, tots els membres del Consell Consultiu us testimonien, per la nostra representació i amb la present lletra, llur efusiu i perdurable agraïment. D'ara en enllà l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" té l'empenta enardidora d'un esplèndid tresor pervingut a ella per l'alt gest patriòtic de vostra generositat exemplaríssima.

Nosaltres, doncs, mentre complim de molt bon grat la plaent comanda de regradiar-vos en nom del Consell Consultiu i en el de Catalunya, ens posem gustosíssimament a la vostra disposició perquè en el dia i forma que tingueu a bé senyalar-nos, poguem recollir el material literàrio-cançonístic que doneu a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya".

Visqueu molts anys per bé i glòria de la terra catalana.

Per l'Obra del "C. P. de C".

Lluís Millet R. Patxot i Jubert

ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE
DE CATALUNYA

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
UNIVERSITAT DE BARCELONA

3-III-23

Sr. President de l'obra del "Cançoner Popular Català"

Barcelona

Honorable Senyor:

Aquest "Arxiu", d'acord amb la "Lliga de Societats Excursionistes de Catalunya" està organitzant una Exposició d'Etnografia on s'apleguin tots aquells objectes, fotografies, dibuixos etc. que puguin contribuir a donar idea del nostre poble, sa manera de viure i sa cultura tradicional. Vos adjuntem les Bases d'aquesta Exposició i una llista de les matèries que compendrà.

Creiem que la vostra entitat podria col·laborar en aquesta Exposició o al menys en alguna de ses seccions que tenen major afinitat amb la vostra entitat, i no dubtem que si així es, aquesta enviarà objectes o col·leccions per contribuir a aquesta obra cultural i patriòtica.

Amb mercès agraïdes i oferint-se per qualsevol aclariment, vos saludem atentament.

El Director

L. Carreras i Artau

El Secretari

J. Batistay Foca

L'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" podria col·laborar a l'Exposició Gràfica amb una col·lecció de fotografies de subjectes cantaires recollides pels "missioners" del Cançoner, documentals, tal com varem parlar. El termini per a l'admissió de materials acaba el dia 12 d'abril.

11

abril

3

Senyor Doctor Tàrras Carreras i Artau

Director de l' "Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya"

Benvolgut senyor: complimentant un acord de la darrera reunió del Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i accedint al preu de la vostra comunicació del 3 de març d'enguany, empeno de transmetre-li, en nom de la dita Obra, l'adjunt col·lecció de retrats de subjectes cançonaires destinada a la Exposició Gràfica organitzada per l'"Arxiu" de la vostra molt digna presidència.

Demés de les dades que cada retrat duu al darrere, acompanyem una llista general que pot resultar d'alguna utilitat.

Com ens és desconeguda la forma material amb què, segons el lloc disponible i altres circumstàncies, haurà d'ésser feta la instal·lació, presentem la col·lecció de la manera que ens ha semblat més a posta.

La numeració dels retrats presenta salts que obeeixen a haver-se retirat d'ella fotografies que per deficients han devingut impresentables.

Ens permetem de recordar-vos la voluntat de l'Obra del "Cançoner" que en la instal·lació dels presents retrats consti de una visible manera l'advertiment de "Prohibida la reproducció".

Per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

J. Puig

Dc. Nº 28

Universitat de Barcelona
Facultat de Filosofia i Lletres

Perdoni la demora
i la brevetat. He estat
un xic delicat de salut,
i em trobo amb feina altras-
ada. Enviane' un d'aquests
dies la darrera cartera
del concurs. També' des-
El Professor reposta al bon
amic Dr. Patxot.

de la Catedra d'Etica i
Director de l'Arxiu d'Etnografia i
Folklore de Catalunya

saluda

al seu benivolent amic Mr. Joan
Puntí, Dove., li acura rebut de
la col·lecció de fotografies i de
la seva amicable lletra del 11,
i té'l gust d'adjuntar-li el
corresponent resguard signat
pel secretari.

Em servirà molt la llista.
Mercès!

Tareu visible la prohibició
de reproduir no sols les fotogra-
fies del Canconer sinó també
els demés objectes de l'exposició.

Comas Carreras i Artau

aprofita amb gust aquesta ocasió per a expressar-li els
seus sentiments de consideració i sincer aplexi.

Barcelona 17 de abril de 1923

Els sotasignats, representants de les entitats: "Centre Escursionista de Catalunya", "Institut d'Estudis Catalans", "Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya" i "Obra del Cançoner Popular de Catalunya", com a membres del Jurat qualificador del Concurs de reculls de música popular catalana convocat per l'"Orfeó Català" amb data 1 de juny de 1922, reunits en la Sala de Juntes del "Palau de la Música Catalana" el dia 20 d'abril de 1923 i tenint prèviament examinats els reculls concursants, unànimement i d'acord amb el Cartell de convocatòria, emeten el següent

VEREDICTE

Premi de 1,000 pessetes al recull de cançons populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes, que per sa importància en qualitat i quantitat en sia mereixedor a judici del Jurat.

No s'adjudica.

Dins aquest tema s'adjudiquen els següents premis:

600 pessetes al recull N° 27: "Cançons de Catalunya nova. Tema: A la remor dels Nogueres".

500 pessetes al recull N° 25: "Cançoner de Sant Feliu de Pallarols. Tema: De la deù pura".

500 pessetes al recull N° 11: "El Cançoner de la terra. Tema: Pa de casa".

400 pessetes al recull N° 5: "Cançoner general comarcal del Ripollès. Tema: Una cançó vui cantar, una cançó no-

va i Linda...".

Demés són concedits els següents accèssits:

200 pessetes al recull N° 17: "Aplega de cançons populars catalanes. Tema: Floada sia la Verge de Montserrat"

150 pessetes al recull N° 15: "Del Cançoner del Collsacabra i altres cançons. Sense tema".

100 pessetes al recull N° 3: "Recull de cançons populars catalanes. Tema: Fruit de mes escursions folklòriques".

75 pessetes al recull N° 29: "Cançons populars catalanes. Tema: Populus, qui creabitur, laudabit Dominum. Ps. CI, 19".

75 pessetes al recull N° 26: "Cançons populars catalanes. Tema: Tes velles cançons, dolces i belles".

75 pessetes al recull N° 21: "Recull de cançons populars. Tema: Cantar és viure".

75 pessetes al recull N° 12: "El Cançoner humil. Tema: Clavell de pastor".

50 pessetes al recull N° 8: "Cançons. Tema: Jo no sé si pot haver-hi al món un goig més gran i més pur que el de sentir plenament una cançó de la terra.-Joan Illongueras".

50 pessetes al recull N° 22: "Folklore barceloní. Tema: Cançó de Barcelona és cançó bona".

50 pessetes al recull N° 16: "Recull de cançons populars valencianes. Tema: Fem reviure l'atavisme sa".

50 pessetes al recull N° 2: "Cançons populars. Tema: Flaires muntanyencs".

50 pessetes al recull N° 23: "Cançons populars catalanes. Tema: Una cançó vull cantar...".

50 pessetes al recull N° 20: "Recull de cançons populars catalanes. Tema: Rememorant els nostres avis".

50 pessetes al recull N° 18: "Col·lecció de cançons populars catalanes. Tema: Bona llavor".

25 pessetes al recull N° 24: "Petit recull de cançons. Tema: Floretes de ma terra".

25 pessetes al recull N° 7: "Cançoner monogràfic comarcal del Ripollès. Goigs. Tema: Socorreu los quins reclamen, gloriós Sant Bernabè".

Premi de 500 pessetes al recull de ballets, danses i comparses populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, que per sa importància en qualitat i quantitat en sia mereixedor a judici del Jurat.

No s'adjudica.

Dins aquest tema són concedits els següents accèssits:

75 pessetes al recull N° 28: "Danses religioses de Moià, de Morella i d'Olot. Tema: Dulcis amor Patriae".

50 pessetes al recull N° 1: "Recull de ballets, danses i comparses populars catalanes. Tema: Per ma nació".

50 pessetes al recull N° 6: "Cançoner monogràfic comarcal del Ripollès. Balls. Tema: Els anyerons si n'eren dos".

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada, inèdits i no premiats en cap altre concurs, o variants dels ja coneguts.

S'adjudica al recull N° 13: "Tonades infantils. Tema: Caragol treu banya".

Demés són concedits els següents accèssits:

200 pessetes al recull N° 10: "135 cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada. Tema: De quan jo n'era petitet".

25 pessetes al recull N° 30: "Jocs d'infants. Tema: Ex ore infantium perfecisti laudem. Ps. VIII, 3".

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de tocades i crides típiques i tota mena de música popular que no

siguin cançons, danses o ballets i siguin inèdites i no premia-
des en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

S'adjudica al recull N° 9: "70 tocases i crides típiques.
Tema: Tantus labor non sit casus".

Demés és concedit un accèssit de 150 pessetes al recull
N° 14: "Baladrers barcelonins. Tema: Qui no crida no ven".

Barcelona, 20 d'abril de 1923

Per "Centre Escursionista de Catalunya"

J. Duran i Sanjaume

Per "Institut d'Estudis Catalans"

E. Mares

Per "Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya"

J. Carreras i Artau

Per "Obra del Cançoner Popular de Catalunya"

R. Batlló i Subir

J. M. Sureda

Francesc Oryol

30 abril

23

Senyor Angel Aguiló i Miró

Benvolgut senyor:

En nom de l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" em plau de comunicar-vos que en la reunió vuitena del seu Consell Consultiu, celebrada el dia 20 del present en la Sala de Jantes del "Palau de la Música Catalana", els senyors que, com a membres, en forma part foren fets sabedors molt agradablement de la donació que haveu feta a la susdita Obra dels materials de poesia popular aplegats per vostre pare En Marian Aguiló i Fuster; els quals, en ésser presentats als reunits foren rebuts per aquests a peu dret i amb evidents mostres de molt natural satisfacció, acordant encontinent de venir personalment el Consell Consultiu en pos a donar-vos-en oportunament les gràcies, oferint-vos ensems un document a posta on sigui consignat el seu agraïment sincer i perdurable.

Rebeu mentrestant el testimoni de consideració i afecte que té l'honor de donar-vos

Per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

*Franco**Secretari*

~~els concerts segon, quart i cinquè per a piano i orquestra; els de violí i violoncel; la simfonia en do menor, amb orgue; el septet de la trompeta; la *Marxa heroica*; el quartet en si bemoll amb piano; el quartet, op. 112, per a corda; els trios op. 18 i op. 92; la sonata en do menor, per a violoncel i piano, *Allegro appassionato* i *Le Cygne*, de violoncel; el *Rondó capriciós*, violí; les *Variacions sobre un tema de Beethoven*, i el *Scherzo* a dos pianos; les obres corals *Ave verum*, *Calma de nit* i *Caprespre*; la selecció de *Déjanira* per a banda; bon nombre de melodies per a cant i piano; peces d'orgue, i entre les més conegudes de piano, *Allegro appassionato*, *Estudi en forma de vals*, *Caprici sobre ballets d'Alceste* i *Wedding Cake*.~~

~~Si haguéssim d'esmentar el noms del artistes que han interpretat aquí aquestes obres, la llista es faria interminable.~~

El Cançoner popular de Catalunya

A satisfacció molt comprensible que segurament experimentaren tots els nostres llegidors en assabentar-se, pel número de REVISTA MUSICAL CATALANA corresponent al mes de Novembre darrer, de la magna obra del "Cançoner Popular de Catalunya", que l'ORFEÓ CATALÀ, per gràcia i generositat dels executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils i dins el complex cultural de la "Fundació" que porta el seu nom, tenia l'honor i el goig de dur a terme, avui pot ésser augmentada, car aquella obra és entrada ja en vies de pràctica realització.

Rebuda i acceptada autoritzadament l'agradosa comanda, cregué l'ORFEÓ CATALÀ que la innegable transcendència que havia de tenir una empresa tant considerable com la de recercar, aplegar i publicar tots les cançons populars de la nostra terra, l'obligava a demanar en aquest afer la cooperació molt valuosa de les entitats i persones que tenen provada la seva amor a la nostra cançonística i els evidenciats i profundes coneixements de les quals en aquest ram de l'art popular són de tothom coneguts i justíssimament lloats.

Amb l'intent damunt dit i volent celebrar l'acte inaugural de les tasques, fou convocada una solemne reunió de tots aquells prestigiosos elements que es personaren a dos quarts de dotze del matí del dia dels Reis, 6 de Gener d'enguany, en el Saló de Junttes del "Palau de la Música Catalana".

Ocuparen la Presidència En Joaquim Cabot i Rovira, President de l'ORFEÓ CATALÀ; En Rafel Patxot i Jubert, de la "Fundació Rabell"; els Mestres, En Lluís Millet i En Francesc Pujol, de l'ORFEÓ CATALÀ i el Secretari del mateix, En Pasqual Boada.

Al costat de la Presidència i en lloc preferent assistiren, Na Francesca Bonne-maison, Vidua de Verdaguer i Callís, com a Presidenta de l'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona", juntament amb les dues conegudes folkloristes, Na Maria Baldó i Na Adelaida Ferrer.

El saló de Junes feia bo de mirar amb la qualitat i quantitat dels assistents. Hi havia, d'entre els convidats per l'Orfeó Català, les següents corporacions molt dignament representades: "Centre Excursionista de Catalunya" pel Sr. Duran i Sampere; "Institut d'Estudis Catalans" per En Jaume Massó i Torrents; "Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya" pel seu Director-Fundador, Dr. T. Carreras i Artau i el Secretari, En Josep M.ª Batista i Roca; "Escola Municipal de Música" pel seu Director, N'Antoni Nicolau; "Esbart Català de Dansaires" pel Sr. Capdevila; "Esbart de Dansaires Martinenc" per En Llorenç Pla; Secció Folklòrica del "Club Muntanyenc" per En Rossend Serra i Pagès; Secció Folklòrica de l'"Ateneu Enciclopèdic Popular" per En J. Amades i En Joan Tomàs. Demés d'aquestes qualificades representacions, assistien a la reunió les personalitats següents: El Mestre Felip Pedrell, representat per En Ventura Gassol; En Valeri Serra i Boldú, Mn. Higiní Anglés, En Joaquim Pecamins, Mn. Esteve Caseponce, En Josep Barberà, Mn. Vicents F. Casajús, En Vicents M.ª de Gibert, Mn. Francesc Baldelló, En Joan Llongueras i Mn. Joan Puntí i Collell.

Impossibilitats d'assistir-hi, s'adheriren entusiàsticament a la reunió, havent-ho manifestat per comunicació escrita o personalment, l'"Esbart Dansaire de Casal Nacionalista de la Barceloneta", el Rev. P. Gregori M.ª Suñol, O. S. B. N'Aureli Campmany, N'Eusebi Bosch i Humet, N'Eduard L. Chavarri, de València, En Carles Grandó, de Perpinyà i Mn. Antoni Pont, de Mallorca.

La Presidència obrí la sessió saludant tots els reunits, i seguidament En Pasqual Boada qui actuà de Secretari, procedí a la lectura de la lletra d'En Rafel Patxot i Juberth encomanant, en nom de la "Fundació Rabell" la direcció del "Cançoner Popular de Catalunya" a l'ORFEÓ CATALÀ i la del Mestre, En Lluís Millet, acceptant, en nom del susdit ORFEÓ, l'honrosa i bella comanda. No cal dir que la lectura d'aquest preuats i ja històrics documents, que ja coneixen els nostres llegidors, fou atentament escoltada pels reunits, els quals, en acabar-se, se'n mostraren visiblement complaguts.

Llegides pel mateix Secretari algunes cartes d'adhesió, prengué la paraula el President de la sessió, En Joaquim Cabot, qui en un breu i eloquentíssim parlament agrai amb mots plens d'efusió i sinceritat el gest magnànim dels executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils, que al cel sia, pel qual era feta possible i relativament pròxima la realització d'una obra per tant de temps anhelada com és el "Cançoner Popular de Catalunya," monument viventíssim del nostre art popular i vindicació gloriosa de la nostra bellíssima ànima nacional. Significà ensems l'alta honor i la satisfacció que en aquell moment tenia de poder donar testimoni a la generosa munificència de tan benemèrits patricis de l'agraïment profundíssim que envers aquell gest tan gloriós sentim, no solament l'ORFEÓ CATALÀ que en l'amor i enaltiment de la nostra música té la raó fonamental de la seva extència, sinó també tots els presents i ben segur que juntament amb ells, tota la Catalunya present i l'esdevenidora.

Manifestà, demés, que l'objecte més determinadament pràctic de la reunió era exposar d'una banda, l'orientació que l'ORFEÓ CATALÀ, pensava a donar en principi a la realització de l'obra del "Cançoner"; i demanar per altra part l'autoritzada opinió dels convocats referent al mateix punt, per tal que amb la cooperació de tots l'èxit de la tasca empresa fos, més franc i esplendorós.

Per això foren llegides pel Mestre Pujol unes anotacions sobre el plan inicial de treball ordenat a l'inventari i recerca de tot el material cançoner per a la formació definitiva del "Cançoner." En ell, ensems amb la idea general, són indicats els mitjans pràctics de realització, preveient-se en el conjunt d'aquesta exposició sumària de l'obra les diferents etapes per les quals caldrà que ella passi si ha d'ésser duta a terme amb tota la humana perfecció possible.

Feta la lectura de les anotacions dites, alguns dels presents, deferents al convit i prec de la Presidència, prengueren la paraula exposant els respectius punt d'obir que en llur parer calia tenir en compte en emprendre una obra per a la qual tots tingueren paraules d'encoratjament i congratulació. Foren en veritat tan interessants les manifestacions dels qui comentaren el plan inicial donat a conèixer per l'ORFEÓ CATALÀ, que la Presidència els pregà insistentment que volguessin trametre per escrit a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" les observacions fetes i les que novament els acudissin per tal que, degudament estudiades, aidessin la tasca feixuga dels qui directament tenen encomanada la seva realització. El prec de la Presidència fou fet extensiu a tots els reunits i virtualment a tothom qui vulgui aportar en aquest afer el preuat tresor dels seus coneixements i experimentacions.

I volent que la reunió tingués ja una immediata efectivitat, a proposta de l'ORFEÓ CATALÀ fou nomenat un Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner", la missió del qual serà el determinar la publicació dels estudis monogràfics que, sobre diferents aspectes de la cançó popular catalana, hi ha intent d'encomanar com a complement de l'obra que comença, i, demés, assessorar als qui personalment han de realitzar el "Cançoner" en aquells punts i caires del mateix en els quals sia per aquells demanada la doctíssima opinió dels membres del susdit "Consell."

Per a formar el "Consell Consultiu per a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya" foren designades, amb la conformitat de tots els presents, les entitats capdals catalanes que, sentint amor provada a les especialitats diverses que han d'integrar el "Cançoner" tenen ensems un reconegut prestigi prou garantit perquè complidament i autoritzada realitzin l'objectiu que determinava la llur elecció. Aquestes entitats, representades en el "Consell" per la persona que elles mateixes lliurament designin, són les següents: "Centre Excursionista de Catalunya"; "Institut d'Estudis Catalans"; "Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya"; ORFEÓ CATALÀ i "Fundació Rabell."

Y com a coronament d'aquesta elecció tan encertada, per aclamació unànim de tots els reunits, fou oferta la Presidència honorària del "Consell Consultiu per a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya" al pacientíssim recercador de la nostra música i enaltidor prestigiós de la mateixa, l'eminent i venerabilíssim Mestre, En Felip Pedrell.

Tal fou el resultat, certament esperançador, d'aquesta importantíssima sessió inaugural de les tasques, múltiples i gustoses, que han d'ésser realitzades per enllestir l'obra somniada per tants amadors de la nostra música que ha d'ésser el "Cançoner Popular de Catalunya". En el nostre enamorament de catalans, conscients del valer musical del nostre poble, se'ns esponjà el cor d'albirar ja relativament pròxima la toia magnífica que farà gentilment la nostra amor a la catalana terra amb les flors

abundoses i riques que ença i enllà, en la vall i la muntanya, en la terra i en la mar de la nostra Catalunya collirem tot fent la recerca i aplegament de les cançons populars nostres florides ubèrrimament arreu-arreu on hi ha un cor català que bategui, joliu i enamorat, enyoradís i devot.

Ben aviat l'"Obra del Cançoner Popular de Catalunya" farà públicament una crida fervorosa i entusiasta convidant tothom a la magna empresa i confiant que, així com en tota manifestació vital de la nostra història mai han mancat al reclam dels devaners munions innúmers de seguidors decidits, tampoc avui ha d'haver-hi cap català que no porti a la tasca àrdua i dolça alhora de treure a llum el nostre "Cançoner Popular" el seu esforç personal aciençat o la seva cooperació sempre efectiva, i benivolguda, i, si més no, el daler encoratjador que empeny l'obra començada i la satisfacció glorificant de contemplar-la a pler ja definitivament acabada i perfecta. Així sia: així serà si Deu ho vol i tots hi fem els possibles.

Concurs musical per a la composició d'una Salve Montserratina

Veredictes

REMI de 200 pessetes en metàl·lic; o una estàtua de la Madona de Montserrat. S'adjudica a la composició núm. 10, que porta el lema: "Guiaunos cap al Cel".

Es concedeix un segon premi de 150 pessetes a la composició núm. 14, lema: "A la Patrona nostra" amb el subtítol "Causa nostre laetitiae ora pro nobis".

Idem tres accèssits amb 50 pessetes cadescun a les composicions següents: Número 2, lema: "Salve Morena, de gràcia plena, llum d'Israel..."; núm. 9, lema: "Nigra sum sed formosa"; i núm. 11, lema: "Vergine Madre, figlia del tuo figlio".

Els autors premiats, per acreditar llur dret als premis concedits, trametran els dos primers compassos dels dos primers versets.

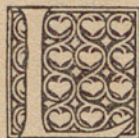
Els autors no premiats que vulguin retirar llur composició acreditaran també llur pertinença indicant, en el cas que se'ls tingui d'ésser enviada per correu, el punt del seu destí, i satisfent per endavant l'import del franqueig certificat dintre el terme de tres mesos, passats els quals el Monestir es desentén de tota obligació respecte a les dites composicions.

El Jurat d'aquest Concurs ha estat constituït pels mestres Anselm Ferrer, o. s. b., director de l'Escolania; Antoni Nicolau, director de l'Escola Municipal de Música de Barcelona; Lluís Millet, director de l'Orfeó Català.

Montserrat 31 de gener 1922.

ANTONI M. MARCET, ABAT.

L'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya»

Es tasques preparatòries de la ordenació i publicació definitiva del nostre "Cançoner Popular", empreses oficialment en la sessió inaugural celebrada en el Palau de la Música Catalana el dia 6 de Gener d'enguany, han anat efectuant-se ordenadament i contínua en les oficines instal·lades en el susdit Palau per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya".

Comunicat oficialment al eminent Mtre. Felip Pedrell l'acord unànim de la sessió inaugural oferint-li la Presidència honorària del Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner", hi respongué acceptant-lo complagut i agraïnt profundament la honrosa designació.

Les entitats que en la dita reunió inaugural foren indicades perquè nomenessin un delegat per formar part del susdit Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner" respongueren a les respectives comunicacions oficials de l'"Orfeó Català" fent les següents designacions: l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya" nomenà el seu Director, el Dr. T. Carreras i Artau; el "Centre Excursionista de Catalunya" delegà el vocal de la seva Junta Directiva N'Agustí Duran i Sanpere; l'"Institut d'Estudis Catalans" designà com a representant En Jaume Massó i Torrents, Membre de la Secció Històrica-Arqueològica del mateix Institut.

Una circular-Proclama, que reproduïm a continuació, donant coneixement de l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i captant-se la col·laboració de tots els amadors de la cançó popular catalana s'és tramesa de primer a les personalitats capdals interessades en l'Obra com també a tots els Orfeons i Cobles de Catalunya.

La mateixa Circular, amb un prec d'inserció total o extractada, ha estat tramesa profusament a la premsa diària i periòdica de les terres catalanes i arreu-arreu en gran nombre de publicacions s'és donada notícia d'aquella Circular.

Demés, n'han estat enviats cap a 1,500 exemplars distribuïts entre associacions musicals, centres excursionistes i de cultura general, directors d'orquestes, organistes, professors de música i a totes aquelles persones, tant de Catalunya com de Mallorca, València i Roselló a les quals s'és cregut que podia interessar l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i de les quals aquesta podia esperar una ben valuosa cooperació. El coneixement que la premsa i les dites Circulars han escampat de l'Obra del "Cançoner" ja de bon hora han començat de oferir les primícies ben estimables del copiós fruit que se n'espera.

La coneguda revista "Catalana" de Barcelona en el seu número 112 corresponent al 12 de Febrer passat declarava que deferent a la reconeguda garantia que l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" oferia, abandonava el seu projecte

d'aplegar les nostres cançons, cedint a la dita Obra, si els respectius ofertors hi accedien, tots els materials que amb destinació a l'esmentat aplegament havia fins aleshores recollit.

Ha començat també sortosament la col·laboració particular. En Lluís Pastre, Vice-President de la Societat d'Estudis Catalans de Perpinyà oferia al "Cançoner", amb efusiva dedicatòria, la seva obra: *Le sous-dialecte Bas-Languedocien de Clermont-l'Hérault* — amb abundants notes folklòriques d'innegable interès.

Demés i entre altres ofertes cal esmentar el trametiment de material cançonístic amb adjuntes explicacions molt avinents que ja han començat de fer En Celestí Rosich Cotulí, de Barcelona, i En Sebastià Prat, Director de la cobla "La Principal" d'Amer.

En les dites oficines del "Cançoner Popular de Catalunya", ultra les tasques que suposen les notes precedents van trametent-se comunicacions, contestant preguntes i cosultes, fent enquestes particulars, es planeja l'inventari cançonístic que caldrà dur a terme, s'anoten diligentment totes les fases de l'Obra; és a dir, s'atén d'una manera metòdica i constant al desplegament d'aquesta obra magna que havem de viure i propulsar tots els qui estimem de bó de bó les cançons de la pàtria.

CIRCULAR

A tots els amadors de la cançó popular catalana:

Els benemèrits patricis, executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibilis, que Déu tinga en sa glòria, i dintre el complex cultural de la "Fundació" que porta el seu nom, encomanaren a l'"Orfeó Català" — amb data de 28 d'octubre de 1921 — l'obra del *Cançoner Popular de Catalunya*, l'abast del qual encertadament precisaven en la lletra-proposta, dient: "Voldríem fer un corpus musical de totes les nostres cançons populars: les que ja són publicades; les moltes que hi han recollides, emperò romanen inèdites; les que encara ignorem, per mor de què vaguen esquerpes per les nostres encontrades, on caldrà sobtar-les. Amb aqueixa dalera, sollicitem l'ajuda de l'"Orfeó Català" pregant-li que vulla acceptar la direcció de la bella tasca i demani, ell mateix, la col·laboració dels músics de Catalunya."

Acceptada convenientment l'honrosa comanda i volent empendre tot seguit les tasques necessàries a la seva execució, fou convocada per l'"Orfeó Català" una prèvia reunió de corporacions i personalitats barcelonines interessades en la publicació del nostre *Cançoner*; la qual reunió fou celebrada en el "Palau de la Música Catalana" en la diada dels Reis d'enguany, palesant-se en ella la satisfacció de tots els reunits per l'obra magna que s'emprenia i llur interès vehement per el millor èxit de la mateixa.

D'acord amb l'intent manifestat pels que li proposaren la direcció del *Cançoner Popular de Catalunya*, l'"Orfeó Català" desitja que aquest sia obra de tots els amadors de les nostres cançons. De les nostres cançons que són espill i floració de tots els caires de l'ànima catalana; caliu immortal de les nostres afeccions íntimes i

collectives; arca sagrada de nostres creences i costums; esplet espontani de la nostra vida i gaia ponderació de les valors racials del nostre poble. Tota la pàtria catalana, en les seves múltiples fases i vicissituds, vibra en el ritme irisat de matisos de la nostra rica i copiosa cançonística popular. Doncs per això mateix cal que l'aplegament i presentalla d'aquesta florida innúmera, eixida del nostre poble i per al nostre poble, sia feta amb la provada amor i l'esforç aciençat de tots els catalans qui es captenen de la capdal importància del nostre tresor popular.

Per això, amb l'esperança d'una bona acollida, és demanada la cooperació de totes les entitats musicals, centres d'excursions i folklore i societats de cultura general de les terres de parla catalana; com també, i d'una manera particular, és esperada la col·laboració dels Directors i Professors d'Orfeons i demés societats chorals, Mestres de Capella, Organistes, Cantors, Directors i Professors de cobles i orquestres, i en general, de totes aquelles persones que, vivint en contacte amb l'ànima popular i sentint amor envers la valuosa complexitat de la nostra cançó, vulguin acréixer amb la llur cooperació molt valuosa la importància artística de la gran obra que es prepara.

El material que ha de constituir pròpiament els fons del *Cançoner Popular de Catalunya* i per al més complet acoblament del qual és demanada la col·laboració de tothom, comprèn:

Cançons pròpiament dites. Cants i cantarelles d'infants. Jocs infantils amb tonada.

Ballets, danses i comparses. Tocades i crides típiques.

I tota mena de música popular.

S'encomana igualment amb molt d'interès que, en el cas de trobar-se un cantaire popular amb extraordinàries qualitats d'ingenuïtat i destresa, en sia donat compte a l'"Obra del Cançoner" per tal que aquesta pugui ésser completada amb els inventaris fonogràfics que donaran idea justa i permanent de les particularitats del cant del nostre poble.

Cal advertir que, demés de les lletres i melodies publicades i de les ja recollides emperò inèdites, resten encara arreu-arreu de la nostra terra una gran quantitat d'inexplorades valors cançonístiques, així com multitud de variants de les ja conegudes. Noble i patriòtica tasca la dels qui, dalerosos de mostrar i enaltir les pàtries glòries, vulguin collir aquestes flors esparces del nostre esperit i aplegar-les a la toia esplèndida que ha d'ésser el nostre anhelat *Cançoner*, en les planes del qual i en lloc d'honor seran escrits els noms de les corporacions i personalitats que aportin, desinteressadament i espontània, la llur col·laboració a aquesta gran obra de pàtria i art.

Tot el material destinat al *Cançoner* ha d'ésser tramès a la següent adreça:

"ORFEO CATALA" O. C. P., Carrer Alt de Sant Pere, n.º 13,

BARCELONA,

on han d'ésser semblantment dirigides les notícies, consultes, i, en general, tota mena de comunicacions que facin referència al *Cançoner Popular de Catalunya*.

NORMES GENERALS PER A LA RECOLLIDA DE CANÇONS

Amb l'intent únic de ilustrar les persones de bona voluntat que, desitjant recollir cançons destinades al "Cançoner Popular de Catalunya", no estiguin versades en treballs d'aquesta mena, posem aquí, amb caràcter popular i general, les breus normes següents:

Sempre que sia possible, cal copiar la cançó *sencerament*, això és, que en recollir-ne la tonada en sia ensems copiada tota la lletra i viceversa. Per la mateixa raó és interessantíssim de recollir totes les variants que se'n trobin, tant de la melodia com del text, per mínimes que sien i per poca importància que aparentment ofereixin. En la còpia del text de les variants no caldrà escriure sinó els versos diferents, indicant la correspondència dels mateixos amb els de la cançó-patró per mitjà de números. En quant a les melodies, aconsellem de copiar-les senceres. En el cas de trobar-se només la tonada o la lletra d'una cançó, caldrà també recollir-la i trametre-la.

Com és natural, en recollir una cançó, ha d'ésser copiada *fidelment*, tant en la lletra com en la melodia, presentant-la tal com el poble la diu i canta, amb les seves possibles imperfeccions i tot; de tal manera que mai, per cap raó ni conveniència, res no sia en ella ni canviat ni corregit, afegit ni completat per aquell que l'ha recollida; el qual, però, podrà anotar separatament els advertiments o aclaracions que judiqui de necessitat.

És molt convenient en recollir una cançó o en trametre-la a l'"Obra del Cançoner", anotar-ne les *circumstàncies*, com és ara: els moviments (depressa, a poc a poc, etc.) i els matisos en què es canta; la localitat on ha estat recollida; edat, sexe i procedència del cantaire; motius ocasionals de la cançó; en els jocs infantils, la manera com se juguen; en els ballets, danses i comparses i en les tocases i crides típiques, les diades o èpoques en què es fan, la seva significació tradicional, la forma com són presentades i s'executen i els instruments que s'hi utilitzen; és a dir totes aquelles circumstàncies que poden ajudar a mostrar-nos en la seva puresa i viva realitat la nostra música popular.

Per anotar les cançons i tota mena de música popular cal recordar que no n'hi ha prou amb la fidelitat en la lletra i en la tonada, sinó que per tenir el document folklòric complert, ha d'ésser acompanyada de totes les circumstàncies ara tot just esmentades, les quals són la norma dels actes de la vida del poble, la batuta que guia les activitats subjectes a ritme i les causes que influeixen i condicionen l'emoció estètica popular.

Això fa que trobem: *cançons rudimentàries* (cançonetes de i per a infants, de jocs, invectives, formuletes, etc. i les que els grans els canten per distreure'ls, admirar-los i ensenyar-los) que són la més senzilla expressió musical, sovint només que un recitat accentuat amb cadència final; *cançons de ritme persistent* (de bres, de camí, de treball mogut i ritmat, de balls i comparses) en què l'element predominant és el ritme, que pot ésser pausat, mogudet i apressat; *cançons de melodia desenvolupada lliurement* (de treball quiet o arítmic, com fer puntes, collir olives, esgrunar

panotxes, etc. on tenen cabuda les romancesques, fins les referents als herois populars i a crims esgarriuosos, típiques dels rotllos de carrer; *de colla*, de caràcter polític, satíric o amorós; *de captaire*, morals; *de costums*, patriòtiques, religioses, de beure, de casori, serenades, etc.; *de diada*, que també són de costums, però regulades pel Calendari, com nades, carnavalesques, caramelles, passions; i *de gresca*, com paròdies i escarniments, pornogràfiques i escatològiques) en les quals el ritme no és, en general, de quadratura persistent.

En la recerca que es faci en terres fronterisses o en boca de cançonnaires procedents de les mateixes, cal tenir en compte que, encara que la lletra no sia en tot o en part catalana, han de recollir-se absolutament totes les cançons; tant perquè les melodies poden ésser adaptacions d'altres esteses per tot Catalunya, con també per esbrinar les transformacions que, en sentit musical o literari, la influència forana pot ocasionar.

Des de Madrid

JANER i febrer han sigut dos mesos de vida musical intensa, a Madrid. Les orquestres Filarmònica i Lassalle han donat llargues sèries de concerts. No hi han mancat solistes, destacant-se entre ells, dos pianistes ben oposats per edat, gustos i temperament: el venerable Sauer i el jove Reuchsel. Aquest últim, com Brailowsky té la perspectiva d'un porvenir extraordinari.

Obligat a reduir l'extensió de les meves cròniques resumiré les estrenes més remarcables de música simfònica. *La Valse* de Ravel, encara que proveïda d'una localització i cronologiació que podrien influir sobre l'estil de l'obra, mostra una ànima contemporània i una tècnica moderníssima; aqueixa successió de valsos és nomenada pomposament "poema choreogràfic". L'artista tingué present que avui sols podria gaudir de vida nova el vals ja envellit, o renovant-lo o rejuvenint-lo: i quelcom d'això és el que ha fet amb habilitat consumada.

Dos retrats de Bela Bartok. Inicia aqueix compositor hongarés un museu de "pintura musical" (cosa ben diferent dels repertoris de "música pictòrica"), usant inconexes ratlles més pròpies d'un desenfrenat pintor cubista, que d'un Velàzquez o un Goya.

El burgès gentilhome de Strauss. Suite per a petita orquestra amb celesta, piano, i armonium. Successió de nombres totalment antistraussians pels seus accents, caïres i frases melòdiques que reposen damunt de basaments armònics dignes de

«Cançoners Popular de Catalunya»

De la darrera nota publicada a REVISTA MUSICAL CATALANA referent a aquesta obra d'art i pàtria fins als primers dies del present mes d'octubre, podem dir ja quelcom ben falaguer per als nostres lectors, els quals, tal com amb singular joia saludaren la iniciació del nostre "Cançoner", amb creixent interès observen i celebren el seu progressiu espandiment.

A frec de la celebració de la novena Festa de la Música Catalana en la qual foren premiats tants reculls de cançons populars, l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya", ofertora dels premis concedits, pregava tots els autors distingits en el certamen que volguessin completar la valor tan estimable de llurs aplecs de cançons amb l'aportament de les notes, musicals, literàries i folklòriques, que a judici de la dita Obra eren necessàries per a la més profitosa utilització dels reculls en l'obra que es prepara. Alguns dels autors premiats han aportades ja les susdites notes i d'altres han contestat al prec que l'Obra els feia prometent de trametre-les quan en tinguin lleure i avinentesa.

Una de les tasques més intenses i de més eficàcia que s'han portat a terme durant els mesos d'estiu, i de la qual ja tenen algun coneixement els nostres lectors, és la de les missions de recerca. Per encàrrec i en nom de l'Obra del "Cançoner", eixiren a fer missió de recerca cap a les terres de Solsona i alt Bergadà, per espai de dos mesos i en dues etapes respectives, Mn. Higiní Anglès i En Pere Bohigas. També amb la mateixa representació i finalitat, recorregueren en dues mesades la comarca de Santa Coloma de Farnès cap a Olot, els mestres En Joan Llongueres i En Joan Tomàs. En ambdues missions i amb els corresponents aparells fonogràfics foren impressionades diferents cançons per de tal tenir, en l'arxiu de la cançó popular que va formant-se amb l'Obra del "Cançoner", exemplars diferents de la manera típica de cantar dels nostres cançonaires. Les cançons tan pacientment recollides en aquestes missions són certament abundoses i interessantíssimes. L'Obra del "Cançoner" mantinguda en contacte constant amb els missioners, ha tramès, segons les llurs indicacions, diferents lletres de remerciament a moltes persones que amb llur servei i col·laboració han cooperat molt generosament al millor èxit d'una tasca tan profitosa.

Finida ja la tongada prèvia de preparació i propaganda en la qual ha treballat diàriament, durant una mitja anyada, l'oficina del "Cançoner" arribà l'hora de l'extracció ordenada i sistemàtica dels materials que, després del convenient estudi, han de formar el fons de la publicació del "Cançoner". Demés de les vàries reunions a les quals fou cridat el Consell Consultiu per tal de marcar l'orientació del "Cançoner" i precisar-ne les tasques prepratòries, fou celebrada una reunió especial per determinar la forma i condicions materials amb què havien d'ésser fetes les cèdules a posta per l'extracció de materials. Convinguda, amb el parer de tots, la dita forma i condicions i disposta ja una gran quantitat de cèdules, és ja començada la tasca de la llur utilització copiant en elles, amb el mirament i

atenció degudes, les cançons i variants multiplicades que conté el "Romancerillo Catalàn" d'En Manuel Milà i Fontanals.

La resposta entusiasta que a la Crida feta a primers d'any a tots els amadors de la cançó popular catalana han donat diferents i valuosos cooperadors de l'Obra del "Cançoner", continua sortosament, essent vâries les ofertes que amb entusiasme i plena confiança han estat fetes en aquest sentit. Són ja ben notables en quantitat i qualitat els materials que l'amor a l'obra de glorificació i perpetuïtzació de les nostres cançons ha ofert espontàniament; i per tots els qui arreu de Catalunya han pogut parlar del "Cançoner" són fets bells auguris del bon acolliment amb què ha estat rebuda la falaguera nova de la seva relativament pròxima realització.

Sabem també per referències diverses, que són molts els qui estan treballant amb fe i ardor en la recollida de cançons per presentar-ne reculls al concurs anunciat per a fi d'any; i tot fa creure que, si en la darrera Festa de la Música ja foren tan remarcables els premiats, molt més ho seran segurament en aquest concurs exclusivament dedicat als aplecs de música popular catalana als quals són oferts tan considerables premis.

En aquesta curta ressenya de notes tan simpàtiques sobre el nostre "Cançoner", és obligat de consignar-hi, amb sentiment profundíssim, la tan desagradable de la pèrdua del qui fou fructuós musicòleg i eminent compositor, el plorat Mestre, En Felip Pedrell (q. a. C. s.). En la reunió inaugural de les tasques del "Cançoner Popular de Catalunya" celebrada en el Palau de la Música Catalana el dia 6 de gener d'enguany amb assistència de prestigioses representacions i renomnades personalitats del món literari, musical i folklòric, fou aprovada amb entusiasta unanimitat la proposta de nomenar President honorari del Consell Consultiu que per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" es constituïa, el Mestre eminentíssim que tots, plorosos, enyorem. Al seu enterrament assistí una representació de l'Obra i per la mateixa fou tramesa oficial comunicació de condol a la família del plorat Mestre. I ara, en la dolor de la seva absència, el seu record, avivador d'energies i de molt altes amors, ens confortarà en la possible defallença davant el treball enorme; i el seu exemple esperonador ens empenyarà a l'esforç constant i múltiple que és necessari per dur a terme feliç l'empresa arriscada i gloriosa del "Cançoner Popular de Catalunya."

~~La vinent temporada de concerts~~

~~Pròxima la inauguració de la temporada musical, les nostres associacions rivalitzen en la presentació de llurs programes generals del Curs 1922-1923, anunciant cada una per sí interessants novetats orquestrals junt amb la presentació d'eminents artistes catalans i estrangers. Ha romput el foc, com s'acostuma a dir, aquest any l'activíssima i jove *Associació Intima de Concerts* que setmanes enrera llençà al públic en un bell folletó, el pla general dels seus concerts orquestrals i de solistes;~~

~~Arbúcies i Viladrau; la de Lloret a Santa Coloma per Vidreres; la d'aquesta població a Llagostera; la de Tossa a Llagostera; la de Sant Feliu a Girona per Llagostera i Cassà de la Selva amb brancals des de Santa Cristina d'Aro a la platja de Fanals; la de Llagostera a Caldes de Malavella i a trobar la general de França; la de Cassà de la Selva a La Bisbal; la de Cassà de la Selva a Riudellots, que té son embrancament a Aiguaviva amb la carretera d'Anglès; la de Santa Coloma a Anglès i des d'aquesta població a Girona, a Castanyet i a Sant Hilari i les de Hostalrich a Arbúcies i Sant Hilari i de Breda a igual lloc.~~

~~Falten sols petits brancalls per a deixar ben entrellaçada la comunicació general de la comarca.~~

~~CÉSAR A. TORRAS~~

L'obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

PER tal que els socis de la nostra entitat i, en general, tots els lectors del *Butlletí* tinguin particular coneixement dels treballs realitzats en pro d'aquesta meritíssima obra d'art i pàtria que serà el «Cançoner Popular de Catalunya» i en els quals té una molt directa intervenció el nostre CENTRE, anem a historiar sumàriament la seva gènesi i la tasca fins ara duta a terme.

El dia 28 d'octubre de 1921, en nom i representació dels executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils, el noble patrici En Rafel Patxot i Jubert feia a l'«Orfeó Català» la comanda de dirigir els treballs necessaris per a la publicació del «Cançoner Popular de Catalunya», senyalant la conveniència d'aplegar per a aquesta obra l'esforç comú dels catalans amadors i conreuadors de la nostra cançó popular.

Acceptada i agraïda degudament la patriòtica oferta i volent ensems realitzar-la d'acord amb els generosos ofertors de les considerables despeses que la realització digna de tan bell intent exigia, l'«Orfeó Català» convocà a la reunió inaugural de les tasques del «Cançoner» totes les entitats i persones que a Barcelona i arreu de Catalunya tenien provat llur amor a la nostra cançó.

La tal reunió fou celebrada amb nombrosa i valuosa concorrència en el «Palau de la Música Catalana» el dia dels Reis

d'enguany. En ella l'«Orfeó Català» agraï, en nom propi, en el dels presents i fins en el de tots els catalans, l'exemplaríssima oferta dels executors testamentaris de Na Concepció Rabell i Cibils; foren exposades algunes apreciacions sobre ço que segons els diferents parers havia d'ésser el «Cançoner Popular de Catalunya», i fou donada forma pràctica a la general promesa de cooperació dels convocats, acordant-se el nomenament, prèviament demanat per l'«Orfeó Català» d'un «Consell Consultiu» integrat per representants de les entitats capdals que a Catalunya es captenen de les diferents valors de la cançó popular, com són l'«Institut d'Estudis Catalans», l'«Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya» i el nostre CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA, que nomenà per representar-lo en el susdit «Consell Consultiu» el soci, membre de la Junta Directiva, N'Agustí Duran i Sanpere. La tasca d'aquest «Consell» és ajudar amb la ciència i experiència dels qui el formen els treballs de l'«Orfeó Català» en l'execució de la comanda rebuda. La Presidència honorària del «Consell Consultiu» per a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya» fou oferta unànimement a l'eminent Mestre, la mort del qual plora encara tota la pàtria, En Felip Pedrell.

Ressó i acord de la reunió inaugural de les tasques del «Cançoner» fou la publicació i profús espadiment per totes les terres de llengua catalana d'una circular-proclama dirigida als amadors de la nostra cançó fent-los saber la joiosa nova i convidant-los a aportar a l'obra empresa llur entusiasme i estimada col·laboració.

Fruit d'aquesta fou, no sols el coneixement d'una obra tan confortant i constructiva, sinò, demés, l'aportament expontani de diverses particulars recerques i l'oferta d'alguns documents interessantíssims per la revelació de la història de la nostra música popular.

Començades oportunament les reunions del «Consell Consultiu» per a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», ben aviat fou palesada la utilitat de les seves deliberacions en l'organització d'un concurs de música popular catalana, la convocatòria del qual, escampada arreu profusament pel juny darrer, dóna, dins una completa i aciençada varietat de temes i amb la remuneració de premis ben considerables, les condicions i normes precises que assegurin la presentació ordenada i profitosa de materials utilíssims per al «Cançoner». Així, ensems amb la recerca directament encomanada per l'obra, es feia possible i segura la col·laboració de meritíssims i molt entesos col·lectors de la nostra música que

pacientment i constantment han donat belles proves de conèixer i estimar la cançó catalana i demés varietats de la nostra música popular.

Un altre dels afers estudiats i resolts pel «Consell Consultiu» ha estat la formació de missions de recerca directa, les quals se són dutes a terme en els mesos estiuencs d'enguany. Dues missions han estat verificades: la una, per terres solsonines i alt Bergadà, encomanada i realitzada per Mn. Higiní Anglès i En Pere Bohigas; l'altra, a Santa Coloma de Farnés i camí d'Olot, la feren En Joan Llongueras i En Joan Tomàs. No cal ponderar la importància d'aquestes missions de recerca, no solament pel número extraordinari de materials recollits, sinò per les observacions interessantíssimes que els missioners han tingut avinentesa de fer entre la gent amb la qual treballaren, a voltes heroicament i sempre amb gran daler i amor, en l'acompliment de la tasca llur. Forma part del bagatge que han dut els qui han verificades les missions, la impressió fonogràfica de diverses cançons que servaran per sempre més el caire propi inimitable de molts cançonaires catalans; i demés l'abundosa informació folklòrica que a tota consciència han feta per tal d'apreciar tots els aspectes de la cançó recollida.

Havent-se de procedir, emsems amb l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», a la formació de l'arxiu de la cançó popular catalana per a utilitat d'investigadors estudiosos en l'avenir, ha calgut emprendre l'ordenació sistemàtica dels materials amb la qual serà feta ensems més fàcil la feixuga tasca d'estudi que ha de procedir la publicació del «Cançoner». D'acord amb el «Consell Consultiu» s'és adoptada una forma de cèdules que poden claríssimament encloure els tres aspectes de la cançó, ço és el musical, el literari i el folk-lòric. L'incalculable treball de buidar degudament en les dites cèdules els materials que ja avui dia són quantiosos i que segurament augmentaran encara en grans proporcions, s'és ja començat amb l'intent d'enllestir de primer tot el material cançonerístic publicat fins avui dia; procedint després a l'extracció del material inèdit arxivat i del que posteriorment anirà venint a l'obra del «Cançoner».

Diàriament es treballa en aquesta tasca d'art i pàtria, i en el «Palau de la Música Catalana» s'és oberta, de primer d'any ençà, una oficina de l'obra del «Cançoner» on són ateses les consultes, demandes d'informació i tota mena de comunicacions referents al «Cançoner Popular de Catalunya».

Aquest és, en son primer any de tasques, el resumit historial de

tan alta obra, per a la qual demanem novament a tots els nostres socis i lectors una viva amor i interès grandíssim, per tal que fent-la conèixer de tots el catalans, ço que demanant l'auxili de tothom es començava, sigui gloriosament realitzat amb la cooperació de tots els qui estimen de bo de bo la cançó de Catalunya.

Crònica Alpina

REFUGI DE GÓRIZ (VALL D'ORDESA, PIRENEU ARAGONÉS).—La «Real Sociedad Peñalara» de Madrid, ha construït un refugi lliure als plans de Góriz (massís de les Tres Sorores). Es de sòlida construcció de mamposteria i ciment armat i serà inaugurat oficialment la vinent temporada d'estiu; d'una capacitat per a dotze persones tindrà una gran utilitat pels alpinistes que vulguin efectuar les ascensions, poc freqüents avui dia, al Mont Perdut pels Grados, al Soum de Ramond per la Faja de los Ingleses i al Cilindre de Marboré per la terrassa glaciària.

NOUS REFUGIS ALS ALPS.—El Touring-Club de France ha construït al Col de la Croix du Bonhomme un refugi que pot abrigar 33 turistes i 8 guies i un altre al Col de la Charmette (Isère). Ambdós han estat inaugurats el passat estiu.

El C. A. F. ha inaugurat també dos refugis; l'un el 10 de setembre als Ecrins, en el mateix lloc on estava edificat l'antic refugi destruït l'any passat per un incendi i l'altre a Arêvoles (Savoia).

PRIMERA ASCENCIÓ A PIERRE MENTA, SAVOIA (2.711 m.).—Pierre Menta, en el massís de Beaufort, era una de les poques cimes alpines que es conservava encara verge i es creia ja del tot inaccessible. Dos intrèpids alpinistes, Mrs. J. P. Loutalot i L. Zvingelstein, després d'una escalada curta, però vertiginosa, lluitant amb perills i dificultats extremes, aconseguiren el 6 de juliol trepitjar per primera vegada el seu cim, efectuant l'ascensió per la paret Oest.

VISITANTS DELS REFUGIS DEL C. A. S.—Pels 33 refugis del Club Alpí Suís hi han passat durant l'any 1921 un nombre total de 44.233 turistes; d'entre tots els refugis ocupa el primer lloc el de Blümlisalp amb 2.110 visitants.

OFRENA AL PAPA ALPINISTA.—Els membres de la darrera expedició al Mont Everest han tingut la gentilesa d'enviar al Pare Sant un tros de roca recollida a 8.321 m. d'altitud el 27 de maig passat. Va muntada aquesta roca sobre un sócol d'éban i argent, havent-hi gravat una dedicatòria. S. S. Pius XI, que com es recordarà ha estat un gran alpinista, ha quedat molt agraït per aquest homenatge i ha enviat al cap de l'expedició una medalla d'or acompanyada d'una carta de regreïament.

Creguim, hi han molts bojos fingits en el món musical, però jo no respecto no més que els bojos veraders.

Cada vegada que em trobo amb algun Capità Fracassa de la música, o bé de la crítica, que em mostra despreci per la melodia, sento dins mon ser un sentiment intens de rebelió. Puix si es veritat que la melodia no és tot, no deixa d'ésser l'element fundamental insubstituïble de qualsevol música.

El meu dogma és el següent: "la melodia ve de Déu; lo restant, del nostre cervell, això és, de la voluntat i de l'estudi."

Quan Déu no aima a un músic, li nega el do de la melodia. El desairat podrà a llavors donar-se a Satanàs, i compondre obres sapientíssimes, però agres que produeixen estupor: podrà escriure música pluritonal o atonal, mes el seu trist destí serà sempre immutable...

Jo he demostrat amb les meves obres, que no m'espanten pas els ardiments harmònics; per això puc declarar que l'audàcia es vana quan hi manca la idea mare, que és la melodia.

Un bany prolongat en la música mozartiana podrà fer canviar a molts estetes d'avui, mes el meu *Intermezzo* no serà pas mozartià.

També tinc acabat un nou ballet destinat a la Opera de Viena. El seu nom es *Chentilly* o sia "natilla", en nostra parla.

Després feu grans elogis d'En Puccini, d'En Ravel, Debussy, i, sobre tot, de Charpentier; digué d'aqueixos mestres coses ben interessants, que, si les transcrivís, farien aqueixa crònica interminable.

En els teatres d'Itàlia s'han donat una munió d'òperes noves, que totes han tingut bon èxit; mes devem considerar-les, encara, com a precursors solament.

La obra del geni tan esperat, no apareix encara.

VICE-VIÑAS.

Maig de 1923.

Un gest exemplaríssim

Els materials cançonístics Aguiló són donats a l'Obra del
"Cançoner Popular de Catalunya"

Quan el patrici que en feia la comanda i els patriotes que la rebien anaren a empendre la magna Obra del "Cançoner Popular de Catalunya", fou estatuïda, amb un encert evidentíssim, la necessitat de captar al poble català, posseïdor del tresor admirable de les nostres cançons, la seva significativa cooperació; car un monument essen-

ciament nacional com el que amb tan bells auguris es planejava, havia de comptar amb els carreus enormes i solidíssims d'aquest poble nostre, creador i conreador de la cançó catalana.

Es clar, però, que per l'alta importància de l'obra i fins i tot per raó del respecte degut a la mateixa valor popular que s'anava a utilitzar, calien aciençats artífexs qui destrament escaïressen l'adusta rusticitat natural dels materials populars donant-los ensems la monumental disposició per a la qual es recaptaven; per això fou creat l'anomenat Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya", integrat per dignes representants de les entitats capdals i més prestigioses que se són especialitzades en el conreu i estudi de les distintes valors que són part de la cançó popular.

Mentre, doncs, el Consell Consultiu prenia les posicions corresponents al bon esmerç de les activitats pròpies, l'ORFEO CATALÀ feia saber a totes les terres de parla catalana l'agradosa comanda rebuda, pregant ensems que tots els amadors i conreadors de la cançó popular catalana volguessin ajudar-lo aportant-li els materials de la nostra música, de la nostra poesia i del nostre folklore que imprescindiblement li calien per dur a terme la falaguera empresa d'art i pàtria que començava.

L'efecte de la crida, entusiasta i franca, creà un ambient tan propici que provava ell sol la confiança i prestigi dels qui havien de dirigir l'obra del "Cançoner". Fou en aquesta avinentesa i mentre ja anaven rebent-se valuosos materials que trametien d'arreu de Catalunya els enamorats de la nostra música popular, que el Consell Consultiu, en una de les seves reunions, prengué l'acord de dirigir-se al senyor Angel Aguiló i Miró significant-li el goig i l'agraïment amb què serien rebuts entre els materials ja aplegats per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" els segurament nombrosíssims i molt importants que en llargs anys havia recollit el seu pare i patriarca de las catalanes lletres, En Marian Aguiló i Fuster per al seu "Romançer Popular de la terra catalana" del qual no pogué publicar sinó el començament.

Mogueren el Consell a fer aquesta demanda, d'una banda el record d'un dels membres que en formen part, el qual havia col·laborat personalment en l'aplega de N'Aguiló, i d'altra banda la mateixa confessió, plena de recança, que sobre la quantitat dels materials recollits deixà estampada En Marian Aguiló en el pròleg de les "Cançons feudals cavalleresques".

Per això el Consell Consultiu dirigí una comunicació al senyor Angel Aguiló fent la demanda; i desseguit i planerament, amb una naturalitat digna verament d'eternes i joïoses recordances, fou donada la resposta posant en mans de l'ORFEO CATALÀ per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" la quantitat notabilíssima i mai prou justament preada de materials de poesia popular que són el ressò de tota una nissaga fervorosa que anà collint d'ací d'allà, amorosament i pacientment, les valors disperses i ja gairebé perdudes de la nostra cançó, amb la fe incommovible que algun

dia, potser més enllà i tot de la llur vida, foren aplegades en la toia magnífica del "Cançoner de Catalunya", monument d'art i esplendor gloriosa de la pàtria.

Els valuosos materials són ja al "Palau de la Música Catalana" on seran estimats i venerats amb un gelós enamorament. A la primera ullada que s'hi dona meravella la quantitat considerable dels mateixos; i una ràpida inspecció de les farcides carpetes que els contenen, dóna la impressió d'una vàlua imponderable. Multitud de variants de les cançons nostres ofereixen un enllemnador encís a l'estudiós, i els documents múltiples que fan referència als temes de la nostra cançonística constitueixen un fons abundantíssim ben útil per al llur comentari crític. Demés, en fullejar aquella multitud de manuscrits sempre interessants, el pregon sentiment de l'admiració us posa als dits tremolors emotives veient-vos a les mans autògrafs extensos i multiplicats de les primeres figures inoblidables de la renaixença literària catalana, constatant llavors la confiança que en l'obra de N'Aguiló aquells homes tingueren i l'afinat esperit de col·laboració que dóna al llur treball esponjors ben dolces i comunica ensems a la tasca amorosa assenyament i eficàcia.

Cabalment aquest aspecte de monument renaixentista català que la col·lecció dels materials Aguiló presenta fa sumament preada la llur adquisició per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"; car així tot l'esforç imponderable d'aquells homes de fe i amor es relliga gaiament amb els treballs ben nombrosos i encertats que arreu de Catalunya fa un nucli d'amadors i conreuadors de la nostra cançó popular en les llurs recerques i constatacions, sempre abundoses de fruit i mai mancades d'interès. I fa de bon veure que així com aquells abnegats i fervorosos patricis del passat segle aportaren al gran patriarca de la catalana llengua els resultats del llur treball i amor a la cançó nostra plenament confiats en la perfecta preparació que per al llur estudi i publicació posseïa per raó del seu talent i experiència En Marian Aguiló i Fuster, de semblant manera una multitud d'experts recercadors de les cançons nostres confia també les seves sortoses troballes a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" segura que la seva direcció en els treballs d'estudi i publicació és garantia sobrada d'un reeiximent per tots els catalans gloriosíssim.

Emperò aquesta continuïtat admirable i fecunda de generacions catalanes traïent-se semblantment l'heretatge molt noble i amorós d'anar bastint el monument viventíssim de la nostra estupenda música popular, no podia fer-la possible sinó un home a Catalunya: N'Angel Aguiló i Miró qui de son pare rebia els materials quantiosíssims de poesia popular catalana, com un tros de la seva vida i una relíquia del seu alt esperit. I aquest home, conscient de la vàlua immensa d'aquell tresor que guardava amb una veneració i gelosia honorables, ha comprès com Catalunya, per missatgeria del Consell Consultiu per l'Obra del seu "Cançoner Popular" li demanava aquells materials en l'hora, dolça i clara d'esperances, d'anar a empendre la perpètua i merescuda glorificació de la cançó nostrada: i sapiguent en una generositat intel·ligent acordar el seu amor filial al venerat Mestre inoblidable i ensems el seu tribut

de català a la nostra mare pàtria, amb un gest de perdurable memòria ha posat en mans de l'ORFEÓ CATALÀ per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" uns materials que si fins ara eren venerables pel seu contingut i significació ara, demés, en el llur utilatge oferiran insospitades descobertes utilíssimes.

Es, doncs, de justícia que quan ja l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" ha rebut i agraït aquesta donació exemplar i incomparable, i mentre es disposa a consignar en perdurable document i en un acte íntim emperò solemni la profunda reconeixença del seu Consell Consultiu; és de justícia, diem, que tots els amadors i conreadors de la cançó popular catalana d'arreu de Catalunya siguin assabentats d'aquest esdeveniment que ve a augmentar encara el prestigi de l'Obra del "Cançoner" i ofereix a tothom qui compregui l'eficàcia i valor significativa de la col·laboració, l'aliciant esperonador de la seva rellevant exemplaritat.

Sonin festives, doncs, les campanades de la nostra jubilació, car un inusitat espectacle ens meravella els ulls: un català conscient i fervorós porta a l'altar de la pàtria la seva ofrena valuosíssima, gaiament tremolosa encara amb la palpitació fèrvida d'una generació de patriotes, la veu dels quals ressuscitarà per miracle del treball d'avui en una florida de cançons.

I en sagrat deure de justícia tots els que ameu i conreeu la cançó popular de la terra catalana, batec immortal de la pàtria, admireu com cal el gest magnífic i aureolat de munificència de l'home que feia aquella resurrecció possible; i en el vostre cor sense frau de catalans veritables estotgeu una immusteïble flor de gratitud en merescut homenatge a qui tan generosament ha provada la seva amor a la cançó de Catalunya: N'Angel Aguiló i Miró.

~~Germanor dels Orfeons de Catalunya~~

~~IV APLEC DE GERMANOR CELEBRAT A REUS~~

~~El diumenge dia 6 de maig tingué lloc a la ciutat de Reus el IV aplec de Germanor, iniciat enguany per l'Orfeó de Reus amb el concurs de tots els Orfeons de les Comarques Tarragonines.~~

~~Cada any la Germanor dels Orfeons de Catalunya, celebra, sots els auspicis de la Mancomunitat, en diferent indret de nostra terra, un aplec de germanor entre els orfeons d'una mateixa comarca o de varies comarques properes.~~

~~S'han celebrat ja en anys anteriors els aplecs del Bages a Manresa, de la Plana a Vich, de l'Empordà a Figueres. A la ciutat de Reus li ha correspost darrerament l'alt honor d'aplegar els Orfeons del Camp de Tarragona, del Priorat i de la Conca de Barberà.~~

"La Veu de Catalunya" 23 juny 1923-Pàgina musical N^o

Un gest exemplaríssim

ELS MATERIALS CANÇONÍSTICS DE L'AGUILÓ SÓN DONATS A L'OBRA DEL «CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA»

Quan el patriota qui en feia la comanda i els patriotes que la rebien anaren a emprendre la magna Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», fou estatuida, amb un encert evidentíssim, la necessitat de captar al poble català, possessor del tresor admirable de les nostres cançons, la seva significativa cooperació; car un monument essencialment nacional com el que amb tan bells auguris es plantejava, havia de comptar amb els cairens enomes i solidíssims d'aquest poble nostre, creador i conreudor de la cançó catalana.

Es clar, però, que per l'alta importància de l'obra i fins i tot per raó del respecte degut a la mateixa valor popular que s'anava a utilitzar, calien científics artífexs qui dastament escoltessin l'adusta rusticitat natural dels materials populars donant-los ensem la monumental disposició per a la qual es recaptaven; per això fou creat l'anomenat Consell Consultiu per a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», integrat per dignes representants de les entitats cabdals i més prestigioses que són especialitzades en el conreu i estudi de les distintes valors que són part de la cançó popular.

Mentre, doncs, el Consell Consultiu prenha les posicions corresponents al bon esmerç de les activitats pròpies, l'«Onge Català» feia saber a totes les terres de parla catalana l'agradosa comanda rebuda, pregant ensem que tots els amadors i conreudors de la cançó popular catalana volguessin ajudar-lo aportant-li els materials de la nostra música, de la nostra poesia i del nostre folklore que imprescindiblement li calien per dur a terme la talaguera empresa d'art i pàtria que començava.

L'efecte de la crida entusiasta i franca, creà un ambient tan propici que provava el sol la confiança i prestigi dels que havien de dirigir l'obra del «Cançoner». Fou en aquesta aixímentesa i mentre ja anaven rebent-se valuosos materials que trameten d'arreu de Catalunya els enamorats de la nostra música popular, que el Consell Consultiu en una de les seves reunions prengué l'acord de dirigir-se al senyor Angel Aguiló i Miró, significat-li el goig i l'agraïment amb què serien rebuts entre els materials ja aplegats per l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», els següents nombrosíssims i molt importants que en llargs anys havia recollit el seu pare i patriarca de les catalanes lletres, En Marian Aguiló i Fuster, per al seu «Romancer Popular de la terra catalana», del qual no pogué publicar sinó el començament.

Mogueran el Consell a fer aquesta demanda d'una banda, el record d'un dels membres que en fomen part, el qual havia col·laborat personalment en l'aplegat de N'Aguiló, i d'altra banda la mateixa confessió, plena de rancor, que sobre la quantitat dels materials recollits deixà estampada En Marian Aguiló en el pròleg de les «Cançons feudals catalanes».

Per això el Consell Consultiu dirigí una comunicació al senyor Angel Aguiló fent la demanda; i de seguida i planerament, amb una naturalitat digna, verament d'eternes i joïoses recordances, fou donada la resposta, posant en mans de l'«Onge Català» per a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», la quantitat notabilíssima i mal prou justament preada de materials de poesia popular que són el ressò de tota una nissaga fervorosa que anà col·lind d'ací d'allà, amorosament i pacientment, les valors disperses i ja gairebé perdudes de la nostra cançó, amb la fe incommovible que algun dia, potser, més enllà i tot de la llur vida, foren aplegades en la tola magnífica del «Cançoner de Catalunya», monument d'art i esplendor gloriosa de la Pàtria.

Els valuosos materials són ja al «Palau de la Música Catalana», on reran estimats i venerats amb un gelós enamorament. A la primera ullada que si dona meravella la quantitat considerable dels mateixos; i una ràpida inspecció de les fàrcides carpetes que els contenen, dona la impressió d'una valua imponderable. Multitud de variants de les cançons nostres ofereixen un enluminador en els a l'estudi, i els documents múltiples que fan referència als temes de la nostra cançonística, constitueixen un fons abundantíssim, ben útil per al llur comentari crític. A més, en follejar aquella multitud de manuscrits sempre interessants, el pregon sentiment de l'admiració us posa als dits tremolors emotives valent-vos a les mans autògrafs extensos i multiplicats de les primeres figures inoblidables de la renaixença literària catalana, constatant aleshores la confiança que en l'obra de N'Aguiló aquells homes tingueren i l'afinat esperit de col·laboració que dona al llur treball esponents ben dolços i comunica ensem a la amorosa tasca assenyament i eficàcia.

Cabament aquest aspecte de monument renaixentista català que la col·lecció dels materials Aguiló presenta, fa sumament preada la llur adquisició per l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya»; car així tot l'esforç imponderable d'aquells homes de fe i amor es relliga gairebé amb els treballs ben nombrosos i encertats que arreu de Catalunya fa un nucli d'amadors i conreudors de la nostra cançó popular en les llurs recerques i constatacions, sempre abundoses de fruit i mal mancades d'interès. I fa de bon veure que així com aquells abnegats i fervorosos patriotes del passat segle aportaren al gran patriarca de la catalana llengua els resultats del llur treball i amor a la cançó nostra plenament confiats en la perfecta preparació que per al llur estudi i publicació posseïa per raó del seu talent i experiència. En Marian Aguiló i Fuster, de semblant manera una multitud d'experts recercadors de les cançons nostres, confien també les seves cortoses troballes a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», segurs que la seva direcció en els treballs d'estudi i publicació és garantia sobrada d'un realiment per tots els catalans gloriosíssim.

Però aquesta continuïtat admirable i fecunda de generacions catalanes trametent-se escabellament l'heretatge molt noble i amors d'altar basant

el monument viventíssim de la nostra estupenda música popular, no podia fer-la possible sinó un home a Catalunya: N'Angel Aguiló i Miró qui del seu pare rebia els materials quantiosíssims de poesia popular catalana, com un troc de la seva vida i una reliquia del seu alt esperit. I aquest home, conscient de la valua infinita d'aquell tresor que guardava amb una veneració i gelosia honorables, ha comprés com Catalunya, per mitjà del Consell Consultiu per a l'obra del «Cançoner Popular» li demanava aquells materials en l'obra dolça i clara d'esperances, d'anar a emprendre la porrevia i merescuda glorificació de la cançó nostra; i sabant en una generositat intel·ligent acordar el seu amor filial al venerat Mestre inoblidable i ensem el seu tribut de català a la nostra mare pàtria, amb un gest de perdurable memòria, ha posat en mans de l'«Onge Català» per a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya» uns materials que si fins ara eren venerables pel seu contingut i significació ara, a més, en el llur utilitat oferiran inespitades descobertes utilíssimes.

Es, doncs, de justícia, que quan la obra del «Cançoner Popular de Catalunya» ha rebut i agraït aquesta donació exemplar i incomparable i mentre es disposa a consignar en perdurable document i en un acte íntim emperó solemni la profunda reconeixença del seu Consell Consultiu; és de justícia, diem, que tots els amadors i conreudors de la cançó popular catalana d'arreu de Catalunya siguin assabentats d'aquest esdeveniment que va a augmentar encara el prestigi de l'obra del «Cançoner», i oferir a tot hom qui compregui l'eficàcia i valor significatiu de la col·laboració esperonador alient de la seva rellevant exemplaritat.

Són festives, doncs, les campanades de la nostra jubiliació, car un inusitat espectacle ens meravella els ulls: un català conscient i fervorós porta a l'altar de la pàtria la seva ofrena valuosíssima, gairebé tremolosa encara amb la palpitació fèrvida d'una generació de patriotes, la veu dels quals ressuscitarà per miracles del treball d'avui en una florida de cançons.

I en sagrat deure de justícia, tots els qui ameu i conreueu la cançó popular de la terra catalana, bateu immortal de la pàtria, admireu com cal el gest magnífic i aureolat de manifestència de l'home qui feia aquella resurrecció possible; i en el vostre cor sense frau de catalans veritables estogeu una immutestible flor de gratitud en merescut homenatge al qui tan generosament ha provada la seva amor a la cançó de Catalunya: N'Angel Aguiló i Miró.

CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA

Doc 1000

Cançoner Popular de Catalunya

COOPERACIO GLORIOSA I FECUNDA

N'Angel Aguiló i Miró dona a l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya"
els materials cançonístics aplegats pel seu pare

Pot ésser dit amb tota veritat que l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya" està d'enhorabona. L'empresa artística i patriòtica ensems què, mercès a l'assenyada generositat d'un gran patriota, porta endavant i constantment les seves tasques de glorificació monumental i definitiva de la cançó nostrada acaba de rebre un preuadíssim do de doblada eficàcia; la de la mercè mateixa i la de l'estímul que en brolla.

Tothom qui a Catalunya i fora d'ella es capté dels treballs que l'amor a la cançó de la pàtria imposa a favor de la seva revifalla completa i de la seva perdurable estabilitat, té coneixença que al Palau de la Música Catalana va laborant de dia en dia l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya" en els preliminars afers de recerca i aplegament de tots els possibles materials que, convenientment estudiats han de formar el contingut del nostre "Cançoner Popular" arxiu valuós d'un caire essencialíssim de la vida nacional catalana.

Per a l'execució d'aquesta magna obra, encomanada a l'"Orfeó Català", tenim sortosament, amb el prestigi ensems d'aquesta gloriosa entitat musical, el de les corporacions cabdals que a Catalunya conreen les distintes valors de la nostra cançó, com són el "Centre Excursionista de Catalunya" l'"Institut d'Estudis Catalans" i l'"Arxiu d'Etnografia i Folklore" que amb molts dignes representants seus formen el Consell Consultiu que ha d'ajudar la realització d'aquesta bella i noble empresa d'art i pàtria.

L'obra del "Cançoner Popular de Catalunya" prou sabedora que el poble català ha estat el creador i és el guardador de les nostres bellíssimes cançons, ha demanat a la gent de Catalunya la seva cooperació imprescindible i sempre molt estimada i la seva petició ha estat oïda en diferents indrets de parla catalana que van responent a la crida trametent materials curiosíssims i ben aprofitables.

Demés, però, d'aquesta crida general i mentre per altres bandes va intensificant la recollida de materials per mitjà de concursos i de missions directes encomanades a assenyats recercadors, ha cregut necessari fer una petició particular i directa als que tenen aplegats materials cançonístics de certa consideració. Entre aquests és cosa indubitable que eren d'una importància de primer ordre els que en vida i en l'espai llarguíssim d'una cinquantena d'anys aplegà aquell efusiu amador i defensor intrèpid de la nostra llengua resuscitador de la nostra gloriosa literatura, patriarca venerable de les catalanes lletres, En Marian Aguiló i Fuster.

Aquests materials, ben nombrosos com ja deixà entendre l'Aguiló mateix en el pròleg memorable de les "Cançons feudals cavalleresques", foren els que primerament i d'una manera directa pensà demanar l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya". N'era posseïdor actualment el fill d'En Marian, N'Angel Aguiló i Miró. A ell, doncs, fou dirigida una comunicació en nom del Consell Consultiu de la dita Obra exposant-li l'amor i veneració amb què serien rebuts i utilitzats els susdits materials cançonístics per glòria de llur aplegador i profit del "Cançoner Popular de Catalunya".

La resposta a la tal comunicació fou senzillament admirable i digna, certament de perdurable reconeixença. N'Angel Aguiló i Miró, malgrat l'afecte tan viu com comprensible a aquell valuós llegat del qui fou el seu amat pare, figura rellevant de la renaixença literària catalana, considerant només, el deure que tot bon català té de favorir les obres que venen a glorificar a la pàtria amb la glorificació d'un dels aspectes de la seva vida, contestà la demanda feta posant a disposició de l'"Orfeó Català" tots els documents de poesia popular i folklore que son pare havia aplegats amb l'intent de ferne el "Romançer Popular de la Terra Catalana" que només pogué començar de publicar.

Els materials Aguiló que, en una quantitat senzillament admi-

nable es troben ja guardats amorosament al Palau de la Música Catalana, ofereixen, per l'ull crític de què estava dotat el llur recollector, la segurança d'un interès excepcional que ha de facilitar moltíssim l'estudi preliminar de les nostres cançons i ajudarà d'una manera extraordinària a la formació del sospirat "Cançoner" de la terra.

Demés en aquest venerable i valuós recull hi ha una circumstància remarcable que acaba de fer més preuada la seva possessió. I és aquesta la significació col·lectiva que en certa manera presenta per a l'aportament de materials que hi feren tots els homes de la renaixença catalana trametent a l'Aguiló els fruits de les lls recerques amoroses en varies contrades de Catalunya. Les primeres figures de la nostra literatura renaixentista duïen amb tota confiança el seu esforç de col·laboració que ara, després de tants anys, va a ésser utilitzat en l'obra nacional i duradora del nostre "Cançoner Popular". Així per la cessió tan franca i generosa d'aquests materials cançonístics tota una època gloriosa queda vinculada amb els qui avui com ahir han estat corferits per l'encís irresistible de les nostres cançons i amb amor provada i assenyada traça han transcrit aquests batecs variats i eloqüents de l'ànima de Catalunya.

I si el contingut del recull Aguiló representa una eficàcia de gran profit, bé és cert i consolador ensems que la donació que a l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya" tan generosament ha fet N'Angel Aguiló i Miró, és un estímul enardidor que convida a la imitació a tots aquells que guarden o poden trobar materials cançonístics no coneguts encara o que ofereixin variants sempre interessants i aprofitables. La confiança que l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i el seu Consell Consultiu feren concebre a free de llur constitució, s'és augmentada encara, si tant és que això sigui possible, amb la donació esplèndida de què ha estat objecte per aquest bon català i amador de la nostra música que és N'Angel Aguiló i Miró, l'home únic que podia fer a Catalunya un servei com el que acaba de realitzar, car ben segur que no és pas fàcil que ningú tingues a mà recull de materials tan quantios i sobretot és absolutament impossible que ningú pogués oferr-ne cap més de tant singular valor.

I ja que la lloança merescuda és tothora un deure de justícia, mentre l'obra del "Cançoner Popular de Catalunya", després d'haver agraït una tal ofrena, es disposa a donar a l'ofertor un testimoni perdurable de la seva reconeixença profundíssima. Hoem com es mereix N'Angel Aguiló i Miró per la cooperació seva, que si ja és per a ell eternament gloriosa, serà, per la major glòria de Catalunya, prodigiosament fecunda.

ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE
DE CATALUNYA

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Sr. Rafel Patxot i Jubert, President de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.

Honorable Sr.:

La quantitat molt considerable de materials aportats per a la EXPOSICIO D'ETNOGRAFIA DE CATALUNYA AMB MOSTRES D'ALTRES POBLES, aixamplant les perspectives del primer projecte, ens ha plantejat el problema de trobar un local capaç i adequat, puix resulta notòriament insuficient el que teniem destinat a aquest objecte.

Per altra banda, l'ARXIU, fidel als seus propòsits inicials, s'ha ratificat en la idea que l'EXPOSICIO no ha d'ésser una manifestació passatgera -la qual cosa cartament no compensaria l'esforç esmerçat en la seva llarga preparació - sinó que ha de constituir una base permanent per al futur MUSEU ETNOGRAFIC DE CATALUNYA.

Ateses aquestes raons, l'ARXIU ha acordat:

1er. Ajornar l'obertura de l'EXPOSICIO per tal que, amb tota la calma i el temps necessaris en aquesta mena d'empreses, es puguin anar fent les instal.lacions monogràfiques en un local capaç i adequat, per a l'obtenció del qual es venen fent gestions que no dubtem seran coronades per l'èxit.

2^{on}. Algunes de les instal.lacions de l'EXPOSICIO, constituïdes amb materials de propietat de l'ARXIU, seran fetes amb caràcter permanent, de manera que, una vegada tencada l'EXPOSICIO, restaran com el primer nucli del MUSEU ETNOGRAFIC DE CATALUNYA.

3er. Seran retornats a les entitats i particulars que ho desitgin els materials que hagin remés fins a la data. Si no rebem avis en contrari, entendrem, però, que els propietaris dels materials, estant conformes amb l'ajornament de l'EXPOSICIO, ens autoritzen per a continuar guardant-los a fi d'instalar-los a son degut temps.

4^{art}. Es comunicarà oportunament el local on és farà l'EXPOSICIO (amb mires al futur MUSEU) així com la data de l'inauguració, que l'ARXIU treballa perquè sigui lo més aviat possible.

Els quals acords tinc l'honor de comunicar-vos, remerciant una vegada més la vostra col.laboració i la confiança amb què ens haveu honrat.

Barcelona 20 dè Juny de 1923.

El Director de l'ARXIU,

L. Carreras i Artau
3

TEXT DEL PERGAMÍ DE GRÀCIES TRAMES AT SENYOR ANGEI AGUIÓ

L'acolliment verament magnànim que haveu donat a la demanda feta a vós per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" cedint-li, amb una amant generositat que mai no podrà ésser prou lloada, tots els quantiosos i valuosíssims materials de poesia popular aplegats amb tant d'amor i constància per vostre pare En Marian Aguió i Fuster, ens obliga gustosíssimament a donar-vos testimoni del nostre agraïment sincer i tan profund que devé per això mateix justament inexpressable.

Si la devoció dolça i amorosa que tots sentim per la cançó popular catalana, fesomia viva de la pàtria, ens té acoblats en les tasques nobilíssimes de l'Obra que l'ha d'enlairar a la seva esplèndida glori-ficació definitiva, compteu amb quin goig rebem la col·laboració dels bons patriotes que, d'ací d'allà, ens venen a dur el fruit, abundós o humil, de les llurs recerques sempre abnegades i patriòticament apostòliques. Emperò ara que l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" per la possessió del tresor que confiadament li haveu posat a les mans pot considerar-se intermitentment continuadora dels afanys, esforços i esperances d'aquella generació gloriosa i fecunda que ajudà tan fervorosament l'ampíissima tasca empresa en bona hora pel vostre pare i patriarca de les catalanes lletres, és per nosaltres una imponderable satisfacció el tenir l'avinentesa i l'honor de dir-vos gràcies pel vostre gest memorable i exemplar.

Pel doblat interès, doncs, dels materials tan preuats com venerables del vostre present munífic i com a membres que som del Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" en representació de les entitats capdals que a casa nostra estimen i conreen les distintes valors de la cançó de la terra, us preguem que volgueu rebre amb el nostre efusiu i perdurable agraïment el de tota la pàtria catalana per la insuperablement magnífica col·laboració que acabeu de prestar a la dita Obra del "Cançoner Popular de Catalunya"

EL CONSELL CONSULTIU Pel "Centre Excursionista de Catalunya" Agustí Duran i Sanpere. Per l'"Institut d'Estudis Catalans" Jaume Massó i Torrents. Per l'"Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya" T. Carreras i Artau. Per l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" Lluís Millet - R. Patxot i Jubert - Francesc Pujol
Barcelona, 20 d'abril de 1923 A senyor Angel Aguió i Miró.

Obra del «Cançoner Popular
de Catalunya»

AUTORS PREMIATS EN EL CONCURS 1922

Bon punt fou donada publicitat al Veredicte emès pel Jurat qualificador del Concurs 1922 convocat per l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya» per al millor i més quantiós aplegament de tota mena de música popular catalana, els autors que hi tenien reculls premiats o distingits anaren donant-se a conèixer en la forma i amb els justificants exigits en les condicions del Cartell de convocatòria.

Ara, doncs, que ja tots són en possessió del premi que els pertocà, creiem no solament fer un servei d'informació, sinó fins i tot complir amb un deure de justícia estampanant en les planes de REVISTA MUSICAL CATALANA els noms i residència actual d'aquests benemèrits recercadors de les nostres cançons i de la nostra música popular, els quals, per la llur cooperació a la magna obra que es prepara, tindran en la seva glòria una participació tan vistosa com merescuda.

Premi de 1.000 pessetes al recull de cançons populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes, que per sa importància en qualitat i quantitat en sia mereixedor a judici del Jurat.

Dins aquest tema s'adjudiquen els següents premis:

600 PESSETES a En Josep Piñol i Miranda, de Lleyda, pel seu recull núm. 27: Cançons de Catalunya nova. Lema: «A la remor dels Noguerefs».

500 PESSETES a En Joaquim Sans i Quintana, de Barcelona, pel seu recull núm. 25: «Cançoner de Sant Feliu de Pallarols. Lema: De la deu pura».

500 PESSETES a Mn. Joan Sala i Salarich, de Santa Maria de Corcó, pel seu recull núm. 11: «El Cançoner de la terra.» Lema: «Pa de casa.»

400 PESSETES a En Salvador Vilarrasa i En Tomàs Raguer i Fossas, de Ripoll, pel seu recull núm. 5: «Cançoner general comarcal del Ripollès. Lema: Una cançó vull cantar, una cançó nova i linda...».

Demés són concedits els següents accèssits:

200 PESSETES a Mn. Lluís Canyellas, de St. Joan de les Abadesses, pel seu recull número 17: «Aplega de cançons populars catalanes. Lema: Lloada sia la Verge de Montserrat».

150 PESSETES a En Lluís Genís i Bayés, de Barcelona, pel seu recull número 15: «Del Cançoner del Collsacabra i altres cançons. Sense lema».

100 PESSETES a Mn. Josep Maideu i Auguet, de Vilafranca del Penedès, pel seu recull núm. 3: «Recull de cançons populars catalanes. Lema: Fruit de mes excursions folklòriques».

75 PESSETES al P. Josep Baburés, Sch. P., de Sabadell, pel seu recull número 29: «Cançons populars catalanes. Lema: «Populus qui creabitur laudabit Dominum. Ps. Cl. 19.»

- 75 PESSETES a Na Palmira Jaquetti, de Barcelona, pel seu recull núm. 26: "Cançons populars catalanes. Lema: Les velles cançons, dolces i belles".
- 75 PESSETES a En Joan Tomàs i En Joan Amades, de Barcelona, pel seu recull núm. 21: "Recull de cançons populars. Lema: Cantar és viure".
- 75 PESSETES a Mn. Joan Sala i Salarich, de Santa Maria de Corcó, pel seu recull número 12: "El Cançoner humil. Lema: Clavell de pastor".
- 50 PESSETES a N'Amadeu Oller i Berenguer, de Moyà, pel seu recull núm. 8: "Cançons. Lema: Jo no sé si pot haver-hi al món un goig més gran i més pur que el de sentir plenament una cançó de la terra. — Joan Llongueras".
- 50 PESSETES a En Joan Tomàs i En Joan Amades, de Barcelona, pel seu recull núm. 22: "Folklore barceloní. Lema: Cançó de Barcelona és cançó bona".
- 50 PESSETES a En Just Sansalvador i Cortès, de Barcelona, pel seu recull núm. 16: "Recull de cançons populars valencianes. Lema: Fem reviure l'atavisme sa".
- 50 PESSETES a En Josep Conangla i Escudé, d'Ametlla de Merola, pel seu recull número 2: "Cançons populars. Lema: Flaires muntanyencs".
- 50 PESSETES a En Francesc Domingo i Masjoan, de Barcelona, pel seu recull núm. 23: "Cançons populars catalanes. Lema: Una cançó vull cantar..."
- 50 PESSETES a En Carles Furés i En Joan Lloró, de Castellbisbal, pel seu recull número 20: "Recull de cançons populars catalanes. Lema: Rememorant els nostres avis".
- 50 PESSETES a En Martí Llobet, de Figueres, pel seu recull núm. 18: "Col·lecció de cançons populars catalanes. Lema: "Bona llevar."
- 25 PESSETES a En Josep M.ª Comella, de Barcelona, pel seu recull núm. 24: "Petit recull de cançons. Lema: Floretes de ma terra".
- 25 PESSETES a En Salvador Vilarrasa i En Tomàs Raguer i Fossas, de Ripoll, pel seu recull núm. 7: "Cançoner monogràfic comarcal del Ripollès. Goigs. Lema: Socorreu los quins reclamen, gloriós Sant Bernabè".

Premi de 500 pessetes al recull de ballets, danses i comparses populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, que per sa importància en qualitat i quantitat en sia mereixedor a judici del Jurat.

Dins aquest tema són concedits els següents accèssits:

- 75 PESSETES al P. Josep Teixidor, Sch. P., de Sabadell, pel seu recull núm. 28: "Danses religioses de Moyà, de Morella i d'Olot. Lema: Dulcis amor Patriæ".
- 50 PESSETES a Mn. Josep Maideu i Auguet, de Vilafranca del Penedès, pel seu recull núm. 1: "Recull de ballets, danses i comparses populars catalanes. Lema: Per ma nació".
- 50 PESSETES a En Salvador Vilarrasa i En Tomàs Raguer i Fossas, de Ripoll, pel seu recull núm. 6: "Cançoner monogràfic comarcal del Ripollès. Balls. Lema: Els anyerons si n'eren dos".

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada inèdita, i no premiats en cap altre concurs, o variants dels ja coneguts.

Adjudicat a En Joan Tomàs i En Joan Amades, de Barcelona, pel seu recull número 13: "Tonades infantils. Lema: Caragol treu banya".

Demés són concedits els següents accèssits:

200 PESSETES a Mn. Josep Maideu i Auguet, de Vilafranca del Penedès, pel seu recull núm. 10: "135 cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada. Lema: De quan jo n'era petit".

25 PESSETES al P. Josep Baburés, Sch. P. de Sabadell, pel seu recull núm. 30: "Jocs d'infants. Lema: Ex ore infantium perfecisti laudem. Ps. VIII, 3".

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de toques i crides típiques i tota mena de música popular que no siguin cançons, danses o ballets, i siguin inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

Adjudicat a Mn. Josep Maideu i Auguet, de Vilafranca del Penedès, pel seu recull núm. 9: "70 toques i crides típiques. Lema: Tantus labor non sit casus".

Demés és concedit un accèssit de

150 PESSETES a En Joan Tomàs i En Joan Amades, de Barcelona, pel seu recull número 14: "Baladrers barcelonins. Lema: Qui no crida no ven".

Catalunya

BARCELONA

~~PALAU DE LA MUSICA CATALANA: TELEFONIA SENSE FILS. — El dia de la Mare de Déu de la Mercè, a la nit, es donà la sessió de telefonia sense fils de la Missió francesa d'Auto-Radis, organitzada per la revista científica *Je sais tout*.~~

~~A l'estrat del Palau hi havia els meravellosos aparells i al terrat hi havia l'antena que rebia les ondes herzianes dels aparells emissors situats a l'amfiteatre del Teatre Grec de Monjuich, on hi havia els artistes executants.~~

~~Es cosa sorprenent l'audició, perquè, si bé no dona una perfecció absoluta, resulta admirable la claredat i la intensitat amb que gairebé en tots els moments se sent l'execució. L'oboè, el clarinet i el violí se senten amb major perfecció que el piano. Els tons aguts són més clars que els graves. La veu humana és la que es tramet amb més dificultat.~~

~~La concurrència restà encisada d'aquesta prova del meravellós invent de trametre a través l'aire, sense cap altre conductor, els sons i recollir-los i reproduir-los a una distància de molts quilòmetres.~~

~~Després es projectà un film en el qual hi ha vistes de les estacions principals de la telefonia sense fils, de la fàbrica dels aparells transmissor i receptor i de tota la maquinària complicadíssima necessària per a obtenir aquest sorprenent resultat.~~

~~Fou una sessió interessantíssima.~~

Cançons Populars de Catalunya.

Ordinari de Missions.

L'Obra del Cançons Populars de Catalunya tornet a "missions" a les contrades catalanes, per a recollir sistemàticament de la cançó popular, les quals missions seran regides per les següents

ordinacions:

1^a - La tasca de la missió enlloc:

a) la tonada musical.

b) la lletra.

i en casos determinats, a més:

d) l'impressió fonogràfica de la cançó

e) la fotografia dels cantants.

~~e) la que sempre ha de pagar, i s'apaga~~

f) els complementos folklòrics de cada cas.

2^a - Se recomana als "missioners" que facin una mena de crònica on expliquin amb tota senzillesa les llurs impressions personals o emotives durant la missió; el qual document passarà al Arxíu de l'Obra, lo mateix que els altres materials.

3^a - L'Obra proveirà a les despeses de la missió de dues maneres, i separatament:

a) despesa de viatge i manteniment.

b) dietes de treball als missioners.

4^a - Per la despesa, al anar a començar la missió, l'Obra bestrenrà una quantitat avinenta de l'esmerçament

→ Els missioners no podran empendre una missió sense haver entregat abans tot el material corresponent a la immediata anterior. (Reglament fet en les Ordinacions de l'any 1924)

de la qual els missioners retindran compte a fi de que l'obra pugui seguir funcionant en cas necessari.

5^a. Les dietes son establertes a raó de ^{quinare pessetes} ~~quatre cents pessetes~~ ^{diàries} ~~mensuals~~ a la quantitat proporcional en missions de curta durada.

Aquestes dietes son pagades en dos termes diferents:

- a) al retorn de la missió se pagaran 150 fts una 3ª part
- b) ^{dues parts} ~~les restants~~ ~~seu 250 fts.~~, se pagaran a l'acte d'entrega dels materials aplegats per la missió.

6^a. L'obra concedirà un terme prudencial per que les missions puguin ordenar i presentar en net la collita llur; emperò en cap cas podrà passar aquest terme ^{de sis mesos, a comptar de la fi-} ~~de sis mesos, a comptar de la fi-~~ ~~de la missió.~~ ~~de la missió.~~ ~~de la missió.~~

7^a. Com que l'obra paga les despeses i dietes de les missions, són propietat del Arxip del Bangor els materials de tota mena que les missions apleguin durant les llurs exploracions.

8^a. Qualsevol dubte en la part tècnica se referirà al bonell consuetin; emperò tot quant pertorgui a despesa es de la esfera competència de la R. Alta Cort, o de la persona que el representi.

Aquestes ordinacions seran tramessas per escrit als missioners abans ~~de~~ ^{des} de la llur partida, pera que n'hagin l'esment degut i puguin expressar la llur conformitat, també per escrit.

Després de tal formalisme l'Arxip Batoli podrà donar una patent d'identitat als missioners qui ho demanin.

I durant la missió els missioners mantindran relació amb el Secretari de l'obra.

tot lo qual a fi de be i pera la bona marxa de la feina

22/VII/1925

Obra del «Cançoner Popular de Catalunya»

LES TASQUES

Després de la joiosa notificació que de l'oferta generosíssima i exemplar dels materials cançonístics Aguiló fou feta en aquestes planes, cal que els nostres lectors siguin assabentats de les tasques que van duent-se a terme en l'obra per tots esperada i estimada, que serà el «Cançoner Popular de Catalunya».

Referent a la donació dels materials Aguiló, l'Obra, complimentant un acord del seu Consell Consultiu, publicà en la premsa diària catalana articles de ressenyament i lloa per tal que tots els catalans fossin sabedors d'aquesta admirable cooperació prestada amb tan valuosa oferta. Demés, fou encomanada i es gestionà l'execució d'un adient i artístic testimoni de gratitud que pròximament serà ofert a qui tan justament el té merescut.

La recerca de materials feta directament amb el sistema de missions que tan bons resultats pot donar, com pogué comprovar-se en les verificades durant l'estiu de l'any passat i de les quals ja tenen coneixença els nostres lectors, mogué l'Obra a continuar-les en el passat estiu. Haguda una prèvia reunió en la qual foren establertes i acceptades unes bases que donen organització i forma definitives a aquests sistemes de recerca, fou acordat i planejat que fossin tres enguany les missions a dur a terme. Una, continuant l'exploració començada l'any passat a Santa Coloma de Farnès arribaria fins a Olot i Vall de Vianya; una altra faria l'Alta Segarra i Ribera del Segre, i la tercera es verificaria en algunes comarques de terres valencianes.

Dissortadament, per raons exteriors que constituïen passatgerament un destorb insuperable, no pogué ésser empresa aquesta darrera, confiant-se, però, que en l'any vinent podrà ésser duta a terme i esperant-se'n amb fonament resultats ben falaguers.

Fou encomanada la primera a En Joan Tomàs i En Bartomeu Llongueras, fill del Mestre del mateix nom, els quals, durant unes setmanes recorregueren l'àrea senyalada, fent bona replega de cançons noves i de variants ben remarcables. També, amb l'auxili d'un aparell fonogràfic, impressionaren les cançons cantades *ad hoc* per cançonaires característics. Recorregueren durant una bona mesada l'Alta Segarra i Ribera del Segre En Josep Barberà i En Pere Bohigas, fent experimentacions ben curioses i recollint una quantitat considerable de cançons de tota mena amb alguns exemplars molt singulars i apreciables. Igualment que en la primera, en aquesta missió foren impressionades al gramòfon vàries cançons que per un o altre aspecte oferien innegable interès.

En ambdues missions, i tal com en les de l'any passat, ultra la tasca directa de la recerca i de la collita obtinguda, els missioners corresponents han pogut constatar la virtut de la cançó popular fins en contrades on aquesta de primer moment semblava morta, veient com de mica en mica, una volta la gent ha posada confiança en la serio-

sitat del recercador, un seguit d'emocions corprenedores s'han suscitat al seu voltant, donant-se casos extraordinaris i admirables que seran convenientment consignats en les memòries que, amb la recerca ensems, els missioners tenen comanda de fer recollint tot allò que judiquin d'interès en la complexitat d'espectes que la cançó popular presenta.

Referent a la conservació de la cançó catalana en les dues diferents contrades explorades enguany, s'ha pogut comprovar que, mentre a Santa Coloma de Farnès i Olot la nostra cançó hi és encara viventíssima, en canvi a la Segarra hi està com agonitzant degut a la invasió que ja de molts anys hi féu la *jota* aragonesa amb altres tonades d'aquelles terres; de manera que, en general, quan els missioners, refusant els cuplets i tonades del dia, demanaven cançons antigues, la gent més vella, forçant un xic la memòria, es posava a cantar *rondenyes*, com ells diuen, assegurant, com una garantia, que ja de petits les havien apreses de llurs pares. Malgrat, però, d'aquest deplorable desfigurament, encara la traça i paciència dels missioners sapigué trobar coses ben importants. Tot això prova d'una banda la necessitat d'afanyar-nos a fer la recollida d'aquest tresor popular que en molts indrets ja gairebé agonitza, i també l'eficàcia que l'amorós estudi i esforçada voluntat escorcolladora tenen per trobar belles i abundoses flors en els llocs que eren tinguts com a erms.

També durant aquest estiu s'han extretes còpies d'alguns materials prestats a l'Obra del "Cançonero" i que així han pogut ésser retornats als qui els trameteren amb aquesta condició. Continua igualment la còpia en targetes a posta de material cançonístic per al convenient estudi sistematitzat i amb destinació final a l'arxiu de la cançó popular catalana. Posada, però, l'abundor extraordinària dels materials que ja es posseeixen, probablement dintre de poc serà notablement intensificada la còpia ordenada dels mateixos.

L'espontània col·laboració ha anat també aportant periòdicament els seus fruits molt estimats i l'Obra n'ha donat oportunament les gràcies. Tant debó que aquesta col·laboració vagi fent-se també més intensa per tal d'acréixer l'alta significació popular que ha de tenir el "Cançonero" de Catalunya.

Orfeo Català

SET CONCERTS EN DIES FESTIUS A LA TARDA

La direcció artística de l'ORFEO CATALÀ ha organitzat, com els anys precedents, una tanda de concerts per a celebrar a la tarda dels dies que a continuació s'expressen, comptant amb la brillant col·laboració d'artistes de la terra i forans, els mèrits dels quals són garantia segura de llur èxit.

Ultra la tradicional audició de cançons nadalenques en la diada de Sant Esteve, l'ORFEO CATALÀ tindrà confiat el segon concert de la tanda, en el qual es donaran primeres audicions d'obres importants d'autors catalans i estrangers.

Text de la gasetilla tramada el dia 28 de novembre
als diaris barcelonins «La Veu de Catalunya», «La Publicitat»,
«Diario de Barcelona», «El Correo Catalan», «Las Noticias» i «El
Dia Grafico» i «La Vanguardia».

"El Consell Consultiu per a l'Obra del "Cançoner Popular
de Catalunya" complimentant l'acord pres en una de les seves d'a-
reres reunions, el dia 24 de novembre visità corporativament N. En-
gel Aguilo' i Miró fent-li entrega d'un artístic pergami, obra del
dibuixant senyor Figuerola, guardat per unes luxoses cobertes, en
el qual els formants, membres de l'esmentat Consell, testimonien a
l'homenatjat llur efusiu i sincer agraiement per haver fet dona-
ció de tots els materials cançonístics aplegats per son difunt
pare, En Marian Aguilo' i Fuster, a la susodita Obra del "Canço-
ner Popular de Catalunya".

següents a la publicació del veredict, mitjançant la presentació del lema i els sis primers compassos. Les que no es retirin durant dit terme, l'ORFEÓ CATALÀ es desenten del compromís de guardar-les.

El Jurat del present Concurs serà el mateix que actuarà per al III Concurs dels Premis Musicals Concepció Rabell i Cíbils, Vda. Romaguera.

Barcelona, 1.er de desembre de 1923.

JOAQUIM CABOT,
President de l'Orfeó Català

PASQUAL BOADA,
Secretari de l'Orfeó Català

Obra del «Cançoner Popular de Catalunya»

REGRACIAMENT AL DONATIU AGUILÓ

L'esplèndida cooperació que a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" aportà N'Angel Aguiló i Miró amb el donatiu de tots els materials cançonístics aplegats en mitja centúria per son pare, l'enyorat Mestre En Marian Aguiló i Fuster, mogué espontàniament i per unanimitat el Consell Consultiu de l'Obra del "Cançoner" a oferir al generós donant un perdurable testimoni de reconeixença.

Per això fou encomanat al dibuixant calígraf, senyor Figuerola, un artístic pergami contenint la comunicació de regreiciament que el Consell Consultiu dirigia a N'Angel Aguiló amb motiu del seu gest exemplar i magnànim.

El dia 24 del passat mes de novembre, reunits al Palau de la Música Catalana, els membres del Consell Consultiu de l'Obra, anaren corporativament a visitar N'Angel Aguiló, per fer-li remesa del pergami de gràcies bellament executat i estotjat dins unes luxosíssimes guardes que en relleven la vàlua.

L'entrevista, plena d'una efusiva cordialitat, tingué, dins el seu caràcter d'intimitat absoluta, una latent solemnitat, tant per raó de les personalitats congregades i de llur significació, com pel fet certament memorable que en motivava l'aplegament. Amb franca i senzilla expressió, bategant internament amb l'emotivitat dels grans moments, fou feta l'entrega del pergami; i unes paraules trèmules d'emoció i de sinceritat regreiciaren el present, intentant amb noble humilitat desvirtuar la importància de la generositat que donà lloc molt merescudament al silenciós, emperò fervent homenatge que estava celebrant-se.

Més endavant tenim intent de donar en un gravat a posta la reproducció del sudit pergami, ric de sobria catalanitat, perquè els nostres lectors tinguin un record gràfic que, a l'ensems que perpetui la memòria de l'exemplar cooperació que motivava un tal testimoni de regreiciament, els recordi la comunitat de sentiments que els lliga amb els firmants, en llur amor efectiu a l'Obra del "Cançoner Popular de Catalunya" i en l'agraïment germanívol envers tots aquells que semblantment l'estimin.

Catalunya

BARCELONA

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA: FANNY DAVIES I PAU CASALS. — Ja no cal dir que aquest concert constituí un esdeveniment. No sempre poden, en efecte, veure's aplegats dos artistes d'aquesta categoria. Tots els qualificatius han ja estat emprats i fins gastats en tractar-se de les qualitats (so, interpretacions, etc.), del gran violoncellista català. Els aficionats barcelonins havien ja aplaudit també, més d'una vegada, a la pianista Na Fanny Davies. Un públic devot acudí, doncs, al concert que remembrem.

Fanny Davies i Pau Casals executaren la *Sonata en do major*, op. 102, núm. 1 de Beethoven, i la *Sonata en fa major*, op. 99 de Brahms. Fanny Davies interpretà, demés, algunes pàgines de Byrd, Purcell i Bach, i el mestre Casals ens ofrenà una bella execució de la *Sonata en re major*, de Locatelli.

Fanny Davies lluí un cop més, la seva sensibilitat de gran artista i el seu mecanisme pur, facilíssim, d'admirable executant.

En Pau Casals, com sempre, encisà als auditors i palesà, segons costum, que ningú al món posseeix un so tan dolç, tan *natural* com ell, ni un estil més acurat i equilibrat.

Ja no cal dir que els dos artistes afegiren més d'una pàgina al programa.

Una bella sessió, en veritat. — X.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA. — A. Brailowsky. — L'Associació de Música da Camera organitza sovint, cal repetir-ho, sessions d'art ben importants i confia els seus concerts a artistes ja ben coneguts i respectats. Cal agrair a la direcció de la culta entitat, el fet d'haver presentat, una vegada més un artista encara desconegut a Barcelona, però d'anomenada ja mundial.

Havíem llegit sovint, com tothom, grans elogis del pianista N'Alexandre Brailowsky. Anàrem, doncs, a escoltar-lo amb ben desperta curiositat. Brailowsky dedicà tot el programa a Frederic Chopin. I executà els 24 *Preludis*, la *Sonata en si menor*, les *Pocones en la major* i en la *bemoll major*, la *Tarantela*, el *Nocturn en mi bemoll*, la *Mazurca en si bemoll* i el *Vals en sol menor*.

Brailowsky és en efecte, un gran pianista, un veritable concertista. Posseeix una tècnica formosa, ductil; pulsa el teclat de manera mestrívola i, malgrat la expressió intensa, profunda — plena de *malícies* i tothora conscient — que dona a les seves interpretacions, mai cau en el defecte, gaire bé comú en la majoria de grans virtuoses, d'exagerar un accent, un moviment o un matís qualsevol, en una paraula. I les seves execucions, ultra molt justes i ben sentides, són sempre, per tant, deliciosament asenyades. Ens agradà sobretot en interpretar els *Preludis*.

Servarem, en veritat, un record ben agradós d'aquest concert. — X.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA MÚSICA. — Rudolf Bandler i Lilly Bandler. — Heu's aquí un concert que esdevingué interessantíssim. Fou consagrat a "L'humor en la Camà".

Normes generals per a la recollida de cançons i de tota mena de música popular

Per tal de no rompre la unitat espiritual i la integritat de la cançó popular es recomana la col·laboració íntima entre dos recercadors encarregats de recollir **simultàniament** l'un la lletra i l'altre la tonada.

Sempre que sigui possible, cal copiar la cançó **sencerament**, això és, que en recollir-ne la tonada en sigui ensems copiada tota la lletra i viceversa. Per la mateixa raó és interessantíssim de recollir totes les variants que se'n trobin, tant de la melodia com del text, per mínimes que siguin i per poca importància que aparentment ofereixin. En la còpia del text de les variants no caldrà escriure sinó els versos diferents, indicant la correspondència dels mateixos amb els de la cançó-patró per mitjà de números. En quant a les melodies de les variants, han de copiar-se senceres. En el cas de trobar-se només la tonada o la lletra d'una cançó, caldrà també recollir-la i trametre-la.

Com és natural, en recollir una cançó, ha d'éser copiada **fidelment**, tant en la lletra com en la melodia, presentant-la tal com el poble la diu i canta, amb les seves possibles imperfeccions i tot; de tal manera que mai, per cap raó ni conveniència, res no sigui en ella ni canviat ni corregit, afegit ni completat per aquell qui l'ha recollida; el qual, però, podrà anotar separadament els advertiments o aclaracions que 'judiqui de necessitat.

Es necessari, en recollir una cançó destinada al present Concurs, anotar-ne les **circumstàncies**, com és ara: els moviments (depressa, a poc a poc, etc.), i els matisos en què es canta; la localitat on ha estat recollida; edat, sexe i procedència del cantaire; motius ocasionals de la cançó; en els jocs infantils, la manera com se juguen; en els ballets, danses i comparses i en les tocadres i crides típiques, les diades o èpoques en què es fan, la seva significació tradicional, la forma com són presentades i s'executen i els instruments que s'hi utilitzen; és a dir totes aquelles circumstàncies que poden ajudar a mostrar-nos en la seva puresa i viva realitat la nostra música popular.

Per anotar les cançons i tota mena de música popular remarcuem novament que no n'hi ha prou amb la fidelitat en la lletra i en la tonada, sinó que per tenir el document folklòric complert, han d'ésser acompanyades de totes les circumstàncies ara tot just esmentades, les quals són la norma dels actes de la vida del poble, la batuta que guia les activitats subjectes a ritme i les causes que influeixen i condicionen l'emoció estètica popular.

Això fa que trobem: **cançons rudimentàries** (cançonetes de i per a infants, de jocs, invectives, formulettes, etc., i les que els grans els canten per distreure'ls, adormir-los i ensenyar-los) que són la més senzilla

expressió musical, sovint només que un recitat accentuat amb cadença final; **cançons de ritme persistent** (de bres, de camí, de treball mogut i ritmat, de balls i comparses) en què l'element predominant és el ritme, que pot ésser pausat, mogudet i apressat; **cançons de melodia desenrotllada lliurement** (de treball quiet o arítmic, com fer puntes, collir olives, esgranar panotxes, etc., on tenen cabuda les romancesques, fins les referents als herois populars i a crims esgarrifosos, típiques dels rotllos de carrer; de colla, de caràcter polític, satíric o amorós; de captaire, morals; de costums, patriòtiques, religioses, de beure, de casori, serenades, etc.; de diada, que també són de costums, però regulades pel Calendari, com nades, carnavalesques, caramelles, passions; i de gresca, com paròdies i escarniments, pornogràfiques i escatològiques) en les quals el ritme no és, en general, de quadratura persistent.

En la recollida de cançons i especialment en la recerca que es faci en terres fronterisses o en boca de cançanaires procedents de les mateixes, cal tenir en compte que, encara que la lletra no sigui en tot o en part catalana, han de recollir-se absolutament totes les cançons; tant perquè les melodies poden ésser adaptacions d'altres esteses per Catalunya, com també per esbrinar les transformacions que, en sentit musical o literari, la influència forana pot ocasionar.

P. a. del President
Francisco Bayle

BASES

1.ª D'acord amb les « Normes generals per a la recollida de cançons i tota mena de música popular » que acompanyen aquest Cartell, i a fi que els reculls que es presentin a concurs reuneixin les condicions necessàries, convé que totes les peces de cada recull vagin acompanyades de les dades que a continuació s'especifiquen, les quals hauran de consignar-se fidelment i verídica, omitint-se sols en els casos de dubte o desconeixement i fent-ho constar d'una manera explícita.

El bon acompliment d'aquesta condició serà estimat pel Jurat com a qualitat avaladora dels treballs.

El següent qüestionari a què es refereix la present base ha estat aportat a l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA per l'« Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya ».

- I. Localitat i comarca de la recol·lecció.
- II. Data en què s'ha fet.
- III. Cantaire, recitador o executant (noms, edat, condició social, llocs de naixement i de residència actual, etc.).
- IV. De qui i lloc on va aprendre la cançó o tonada.
- V. Altres dades (origen de la cançó o tonada; diades en què es canta o s'executa; gestes, feines o festivitats que commemora o acompanya; instruments que s'usen, etc.).

2.ª En els reculls de ballets i danses serà condició indispensable, en les avui encara vivents, descriure tècnicament els moviments i evolucions, acompanyant-ne els corresponents gràfics.

3.ª Els reculls hauran de portar un lema i ésser enviats a l'« Orfeó Català » (Carrer Alt de St. Pere, n.º 13) a nom de Joan Puntí, Prev., Secretari de l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA. Terme d'admissió: Per tot el dia 31 de desembre de 1924.

4.ª Per tal de conèixer els autors premiats quan es publiqui el Veredict, aquests hauran d'enviar còpia del fragment que es demani del recull, acompanyada del llur nom i residència.

5.ª Els reculls premiats o distingits amb accèssit quedaran de propietat de l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, al qual seran incorporats en tot o en part i en la disposició i forma que convingui a l'esmentada Obra. Les peces de cada recull portaran dins el CANÇONER el nom de llur col·lector.

6.ª Els premis i accèssits podran recollir-se de mans del senyor Tresorer de l'« Orfeó Català » dintre els trenta dies de la publicació del Veredict. En el cas d'ésser dos els autors d'un recull distingit, el premi o accèssit els serà entregat col·lectivament.

7.ª Els reculls no premiats seran retornats a llurs autors dintre els trenta dies de la publicació del Veredict, mitjançant presentació del lema i la primera peça del recull.

El Jurat estarà format per representants de les entitats: « Centre Excursionista de Catalunya », « Institut d'Estudis Catalans », « Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya » i de l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA.

Barcelona, 1 de maig de 1924.

JOAQUIM CABOT, President de l'« Orfeó Català ». — PASQUAL BOADA, Secretari.

"Cançoner Popular de Catalunya"

Concurs—Any 1924

L'« Orfeó Català », amb el fi d'intensificar l'aplega de materials per a l'Obra del CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA, a tots els amadors de la cançó popular de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Rosselló) adreça la present convocatòria de concurs que serà regida pel següent

CARTELL

PREMIS

Premi de 1,000 pessetes al recull de cançons populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes, que per sa importància en qualitat i quantitat en sigui mereixedor a judici del Jurat.

Dos premis de 500 pessetes cada un als reculls que segueixin en importància al guanyador del premi anterior.

Premi de 1,000 pessetes al recull de ballets, danses i comparses populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, que per sa importància en qualitat i quantitat en sigui mereixedor a judici del Jurat.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada, inèdits i no premiats en cap altre concurs, o variants dels ja coneguts.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de toques i crides típiques i tota mena de música popular que no siguin cançons, danses o ballets i siguin inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de tota mena de cançons de curta dimensió (com són corrandes, follies, cançons de pandero) amb les tonades que se n'hagin pogut recollir; la lletra de cada cançó ha d'ésser inèdita en tot o en part i no premiada en cap altre concurs.

1,000 pessetes destinades a millorar els premis que s'ho mereixin, o a distribuir en accèssits entre els reculls de tota mena que, no havent estat premiats, mereixin distinció a judici del Jurat.

"CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA"

L'Obra del "Cançone